

TEKNIIKAN- JA LIIKENTEEN ALA

Vaatetusalan perustutkinto

Pukuompelija

Pukuompelun koulutusohjelma, mukautettu / yksilöllistetty

Opetussuunnitelma 120 ov

1.8.2006

SISÄLTÖ

1	TEKNIIKAN- JA LIIKENTEEN ALAN ARVOPERUSTA VAATETUSALALLA	3
2	TEKNIIKAN-JA LIIKENTEEN ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET VAATETUSALALLA3	
3	KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN	4
4	VAATETUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN	12
4.1	Opintojen ajoitus	13
4.2	Opintojen jaksotus (moduulirakenne)	14
4.2.1	Työssäoppimisen järjestäminen	16
4.3	Arvioinnin toteuttamissuunnitelma	17
4.3.1	Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde.....	19
4.3.2	Osaamisen tunnustaminen.....	19
4.3.3	Todistukset	19
5	PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT	19
5.1	Kaikille yhteiset opinnot 17 ov	19
5.2	Ammatilliset opinnot 93 ov	20
5.2.1	Vaatetusalan perustutkinto, pukuompelu, mukautettu	20
5.2.1.1	Vaatetusalan perusosaaminen 26 ov	21
5.2.2	Koulutusohjelmittain eriytyvät ammatilliset opinnot 57 ov.....	39
5.2.2.1	Materiaalituntemus 2 ov	39
5.2.2.2	Tuotesuunnittelu 3 ov.....	45
5.2.2.3	Kaavoitus ja leikkuu 18 ov	50
5.2.2.4	Muotoilu ja sovitus 3 ov.....	64
5.2.2.5	Valmistus 31 ov.....	69
5.2.3	Näyttöjen toteuttamissuunnitelma	86
5.2.3.1	Näyttö 1	89
5.2.3.2	Näyttö 2	92
5.2.3.3	Näyttö 3	97
5.2.3.4	Näyttö 4	105
5.3	Vapaasti valittavat opinnot 10 ov	107
6	MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	107
6.1	Opinto-ohjaus.....	107
6.2	Opinnäytetyö	108
6.3	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.....	108

1 TEKNIIKAN- JA LIIKENTEEEN ALAN ARVOPERUSTA VAATETUSALALLA

Vaatetusalan tehtävä on tuottaa tuotteita ja palveluja, jotka tyydyttävät kuluttajien ja muiden asiakkaiden suojautumisen ja esteettisyyden tarpeita. Vaatetusalan valmistuksessa arvopäämäärinä ovat tuotteiden käyttökelpoisuus, korkea laatu, terveellisyys, esteettisyys ja mielihyvän tuottaminen. Samoin tärkeitä ovat tuotannon ympäristöystävällisyys, kulttuuriperinteen vaaliminen ja ekologisesti kestävä tuotannon ja - jakelun kehittäminen.

Keskeisiä arvoja ja periaatteita ovat myös luotettavuus, täsmällisyys, rehellisyys ja ammattitaidon arvostus sekä vastuu henkilöstön työkyvystä, kehittämisestä ja hyvinvoinnista.

Työskentely vaatetusalalla perustuu monen eri tahon yhteistyöhön. Verkostoituminen ja menestyksellinen yhteistyö sekä kotimaassa että kansainvälisesti edellyttävät asiakkaiden ja kanssaihmidtien kunnioittamista, toisen työn, toimintaympäristön, perinteiden ja ajattelutavan tuntemista ja arvostamista sekä tasa-arvoista ja suvaitsevaista asennetta.

2 TEKNIIKAN- JA LIIKENTEEEN ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET VAATETUSALALLA

Työ tapahtuu joko vaatetusteollisuudessa, ateljeeompelimoissa, kangas- ja vaatetusliikkeissä tai muissa yrityksissä, jolloin tarvitaan innovaatiotaitoa sekä palvelun, yrittäjyyden ja markkinoinnin osaamista. Verkostomaiset, monimuotoiset yrityskulttuurit, palvelutehtävät, pienyrittäjyys ja kansainvälinen toiminta yleistyvät. Tämä vaatii entistä enemmän viestintä- ja vuorovaikutustaitoja sekä kielitaitoa.

Opiskelun aikana opitaan suunnittelemaan, valmistamaan ja markkinoimaan tuotteita. Hyvään ammattitaitoon kuuluvat kädentaidot sekä kyky soveltaa tietoa käytännön tilanteissa.

Alan suuria haasteita ovat tietotekniikan voimakas kehittyminen, kansainvälistyminen ja laadun korostuminen kaikessa toiminnassa.

3 KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDIN- OSAAMINEN

Opetussuunnitelman perusteissa on kaikille aloille määritelty ammattisivistystä ja kansalaisvalmiuksia lisääviä painotuksia, joita ovat kansainvälisyys, kestävä kehitys, teknologia ja tietotekniikka, yrittäjyys, laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta, kuluttajaosaaminen ja työsuojelu sekä terveys.

Niissä opintokokonaisuuksissa, joissa on yhteisten painotusten tavoitteita, määritellään tutkintokohtaiseen opetussuunnitelmaan niiden arviointikriteerit. Tällä hetkellä näistä painottuvat selkeimmin valtakunnallisesti kestävä kehitys, kansainvälisyys sekä yrittäjyys.

Kansainvälisyys

Oppilaitokselle valmistuu vuoden 2007 aikana yhtenäinen kansainvälistymisstrategia. Alakohtaisissa kansainvälisyysuunnitelmissa tarkennetaan tavoitteet ja toimenpiteet vuosittain. Kansainvälistymisen tavoitteena on, että kaikilla perustutkinnon suorittaneilla on kansainvälistyvän työelämän sekä monikulttuurisen yhteiskunnan edellyttämät tiedot ja taidot.

- Opiskelijalle kehittyä valmiuksia toimia monikulttuurisessa ja kansainvälisessä työympäristössä
- Opiskelija osallistuu kansainvälisiin vaihtoprojekteihin, yhteisiin eurooppalaisiin opintojaksoihin ja työssäoppimiseen ulkomailla
- Opiskelijalla tarjotaan monipuolisesti kulttuuri- ja kielenopetusta

Osa työssäoppimisesta ja opinnoista voidaan suorittaa ulkomailla oppilaitoksen hyväksymissä paikoissa. Opiskelija voi myös itse hankkia työssäoppimispaikan, jolloin oppilaitos varmistaa paikan sopivuuden ja sopii työssäoppimisen käytännön toimenpiteistä.

Kestävä kehitys

Ympäristökasvatus on osa koulutuksen kasvatustavoitteista. Ympäristökasvatuksen kolme ulottuvuutta ovat tieto ympäristöstä, toimiminen ympäristössä ja toimiminen ympäris-

tön puolesta. Laajassa merkityksessä kestäväällä kehityksellä tarkoitetaan ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä.

Ekologinen kestävyys on ympäristöhaittojen ehkäisyä, kulutuksen vähentämistä ja ympäristömyönteisten toimintatapojen omaksumista. *Sosiaalisesti kestäväällä kehityksellä* tarkoitetaan hyvinvoinnin tasapuolista jakautumista sekä syrjäytymisen ehkäisemistä. *Kulttuurisella kestävyydellä* tarkoitetaan suvaitsevuutta, eettistä vastuuta ja kulttuurien säilyttämistä. *Taloudellisuus* merkitsee hyväksyttävän tasapainon saavuttamista ekologisten, sosiaalisten ja kulttuuristen kestävyyksien välillä.

Ekologinen kestävyys

- jätteiden vähentäminen, lajittelu ja hävittäminen
- veden ja energian säästäminen
- luonnonsuojelu
- ympäristöongelmat

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

- yhteisöllisyys
- ympäristön turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisyys
- tasa-arvo ja kulttuuriset kysymykset
- syrjäytymisen ehkäisy

Taloudellinen kestävyys

- ekotehokkuus
- materiaalien valinnat
- energiavaihtoehdot
- tuotteen elinkaari
- kustannustietoisuus

Ympäristökasvatus integroidaan kaikkeen opetukseen ja moppilaitoksen toimintaan. Tähtäyksinä on luoda myönteisiä asenteita ja sitoutumista toimia kestävä kehityksen puolesta opiskelussa, työssä ja kansalaisena. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa selvitetään, kuinka ympäristöasiat otetaan huomioon kyseisiä ammatteja harjoitettaessa.

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen

Uutta teknologiaa hyödyntämällä monipuolistetaan opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä. Tieto- ja viestintätekniikasta muodostetaan luonteva työväline, toimintatapa ja toimintaympäristö.

Tavoitteena on, että opiskelija saa opintojensa aikana tietoyhteiskunnassa tarvittavien perusvalmiuksien lisäksi edellytykset oman alansa teknologian monipuoliseen hyödyntämiseen. Opintojen vaihtoehtoiset suorittamismahdollisuudet kirjataan toteuttamissuunnitelmiin, esimerkiksi verkkokurssien käyttömahdollisuus. Tietoverkkoa käytetään työssäoppimisen ohjaamiseen

- opiskelija osaa hyödyntää tietoyhteiskunnassa tarvittavia perusvalmiuksia ja osaa ottaa toiminnassaan huomioon teknologian vaikutuksia omaan alaansa ja sen tulevaisuuteen

Yrittäjyys

Yrittäjyyskasvatus on yksi koulutuksen kasvatustavoitteista, joka integroidaan kaikkeen opetukseen. Opiskelijoilla on mahdollisuus valita eritasoisia yrittäjyysopintoja. Yrittäjyyskasvatus tuli opetussuunnitelmien perusteisiin jo vuonna 1994.

Maailma on muuttumassa.

- tarvitaan yrittäjämäisesti käyttäytyviä ihmisiä
- yrittäjyys on entistä suuremmalla todennäköisyydellä tulevaisuudessa varteenotettava ammatinvalinnainen vaihtoehto
- siksi yrittäjyyskasvatuksen on tarjottava opiskelijoille vaihtoehtoinen näkökulma oman elannon ansaitsemiseen
- opetuksessa käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä yrittäjyyteen
- yrittäjyyteen tutustutaan omaan alaan liittyvillä yritysvierailuilla tai yrittäjien vierailuilla oppilaitoksessa sekä työssäoppimisjaksojen aikana
- oppilaitoksen tehtävänä on kasvattaa oppilaitaan kohti heidän omaa tulevaisuuttaan.

Yrittäjyysopinnoissa keskitytään pienyrittäjyyteen sekä alihankintaa harjoittavaan yritys-toimintaan. Suomessa toimivia yrityksiä on noin 235 000 kappaletta ja yrittäjiä noin 300 000. Käsityöyrityksiksi luokiteltuja on noin 10 000, jotka työllistävät lähes 14 000 kokopäi-vätyöntekijää. Kaikkiaan työntekijäasemassa olevia on 2,3 miljoonaa, joista julkisella sek-torilla noin miljoona työntekijää. Yhteiskunnan saama rahavirta lähtee yritysten, yrittäjien ja heidän palveluksessaan olevien työntekijöiden verotuloista. Suurten ikäluokkien pois-tuessa lähivuosina eläkkeelle uusia yrityksiä tarvitaan lisää nykyisen palvelutason ylläpi-toon.

Yrittäjyyskasvatus ei tarkoita vain sitä, että se tähtää tiedon hankkimiseen siitä, kuinka omaa mahdollista yritystä hoidetaan. Tästä käytetään nimitystä *ulkoinen yrittäjyys*. Tarvi-taan myös kasvatusta yksilön yrittäjämäiseen toimintatapaan yleensä elämässä esimer-kiksi kotona tai vapaa-aikana. Tästä käytetään nimitystä *omaehtoinen yrittäjyys*. Lisäksi oppilaitoksen tehtävä on kasvattaa oppilaitaan *sisäiseen yrittäjyyteen*. Tällä tarkoitetaan yrittäjämäistä toimintaa vieraan palveluksessa.

- opiskelija ymmärtää elinkeinoelämän rakennetta ja sen tarjoamia mahdollisuuksia työllistymiseen
- opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen ja omaa työtään arvostava työntekijä, amma-tinharjoittaja tai yrittäjä

Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta

Oppilaitoksessa jokainen on toiselle asiakas, joten asiakaslähtöisyys on osa koulutuksen laatua. Kaikilla aloilla on tavoitteena hyvä ja asiallinen käyttäytyminen muita kohtaan. Ammattiopinnoissa on tavoitteena perehtyä omalla ammattialalla käytössä oleviin laa-dunhallintajärjestelmiin sekä oppii asiakkaana antamaan ja työntekijänä vastaanottamaan palautetta oman työn ja toimipaikan laadun kehittämiseksi. Opiskelijan tulee tuntea käsit-teiden ”toiminnan laatu” ja ”tuotteen tai palvelun laatu” välinen ero ja toisaalta niiden yh-teys toisiinsa. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa ja toteuttamissuunnitelmissa määritellään keskeiset ammattialalla käytettävät laatujärjestelmät ja asiakaslähtöiset toi-mintatavat.

- Opiskelija ymmärtää laadun merkityksen ja osaa soveltaa laadunhallinnan menetelmiä omassa työssään
- Opiskelija osaa ottaa huomioon asiakkaan odotukset ja yksilölliset tarpeet palvelutilanteessa

Kuluttajaosaaminen

Oppilaitoksen kuluttajaosaamisen tavoitteena on tuntee lainsäädännön velvoitteet ja osata toimia opiskelijana sekä ammatissa että kansalaisena kuluttajan vastuun, velvollisuuksien ja oikeuksien mukaisesti. Opiskelija on oppilaitoksen ja samalla yhteiskunnan palvelujen käyttäjänä kuluttaja. Opiskelujen perehdyttämisvaiheessa opiskelijoille tiedotetaan koulutuksen kustannuksista esimerkiksi opetus-, asumis- ja ruokailukustannuksista. Päätöksentekoon vaikuttaminen on yksi kuluttajaosaamisen alue. Opiskelijoiden kanssa keskustellaan niistä tavoista, joilla sekä yhteiskunnassa että oppilaitoksessa vaikutetaan päätöksentekoon. Kuluttajaosaaminen integroidaan oppilaitoksen eri toiminta-alueisiin.

- opiskelija osaa soveltaa kuluttajalainsäädäntöä
- opiskelija osaa toimia kuluttajana ja kansalaisena kansantaloutta edistävästi

Työsuojelu ja terveydestä huolehtiminen

Työsuojelu edistää ja ylläpitää työntekijän ja työyhteisön työkykyä ja hyvinvointia sekä työympäristön turvallisuutta ja terveellisyttä. Eri ammattialoilla on niille ominaiset työolot ja -ympäristö, josta syystä työsuojelun painopisteet vaihtelevat. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee työsuojelun ja työterveyshuollon merkityksen työpaikalla, tunnistaa omalle alalle tyypilliset työympäristössä olevat tapaturma- ja sairastumisvaarat sekä työkyvyn kuormitustekijät. Opiskelija tietää keinoja riskien ennakoinniseksi ja poistamiseksi. Lisäksi opiskelussa huolehditaan siitä, että ammattiin liittyvät turvaohjeet tunnetaan, osataan turvalliset työtavat ja huolehditaan järjestyksestä ja siisteydestä työpaikalla.

Henkinen hyvinvointi, työilmapiiri, työssäjaksaminen ja kiusaaminen ovat asioita, jotka vaikuttavat työhyvinvointiin. Näiden asioiden käsittely integroidaan opetukseen. Oppilaitoksen kaikessa toiminnassa on tavoitteena ylläpitää hyvää opiskelu- ja työilmapiiriä.

Ammattiopinnoissa opiskelija perehdytetään työoloihin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja turvallisiin työtapoihin ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa määritellään tarkemmin työsuojelun, - turvallisuuden ja -terveyden sisällöt.

Opiskelija

- osaa pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työkykyään
- osaa tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautua niiltä ja torjua niitä
- on motivoitunut noudattamaan työsuojelumääräyksiä
- osaa huolehtia työympäristönsä ergonomiasta
- ymmärtää henkisen työsuojelun periaatteita sekä ilmapiirin ja ihmissuhteiden merkityksen työyhteisössä

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen

Kaikilla aloilla koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijoille kehittyvät sellaiset oppimaan oppimisen taidot, että hän kykenee jatkuvasti kehittämään itseään sekä ihmisenä että ammatissaan. Opetussuunnitelman perusteissa kaikille aloille yhteisiksi ydinosaamisen taidoiksi on määritelty seuraavat:

- oppimistaidot
- ongelmanratkaisutaidot
- vuorovaikutus- ja viestintätaidot
- yhteistyötaidot
- eettiset ja esteettiset taidot.

Tutkintokohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellään opintokokonaisuuksittain ne ydinosaamiset, joita eri opintokokonaisuuksissa arvioidaan. Ydinosaamiselle määritellään arviointikriteerit tasokuvauksin.

Oppimistaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja halun itsensä kehittämiseen. Opiskelijan on saatava valmiudet arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä suunnitella opiskeluaan. Hänen on saatava valmiudet hankkia, jäsentää ja arvioida tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa tilanteissa.

- oman toiminnan hallinta
- oman osaamisen ja omien vahvuuksien tunteminen (itsearviointitaito)

- muutosvalmius ja kyky tehdä valintoja
- kyky organisoida ja hallita oman ajan käyttöä
- oppimaan oppiminen, tiedon hankinta, jäsentäminen ja arviointi

Ongelmanratkaisutaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia toimia työssään ja ongelmallisissa tilanteissa joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti.

- luovan ajattelun, innovatiivisuuden ja toiminnan taito
- analysointitaito, looginen päättelykyky ja kriittinen ajattelu
- aloitteellisuus, päätöksentekotaito ja muutoksen käynnistäminen
- kyky hahmottaa asia- ja toimintokokonaisuuksia ja soveltaa tietoa

Vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia selviytyä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa työelämässä. Opiskelijan on saatava valmiudet selvittää neuvottelutilanteista ja käyttää suullista ja kirjallista viestintää sekä tietotekniikkaa erilaisissa vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa.

- esiintymis-, keskustelu-, neuvottelu – ja kuuntelutaidot
- viestintätekniset taidot
- tiedon kerääminen ja jakaminen
- kielitaito

Yhteistyötaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet toimia erilaisten ihmisten kanssa ja tiimin jäsenenä sekä olla joustava ihmissuhteissa ja ottaa huomioon toiset ihmiset. Hänen tulee osata tunnistaa omia ja toisten tunnetiloja ja ottaa niitä rakentavasti huomioon toiminnassaan.

- sopeutumiskyky ja joustavuus ihmissuhteissa
- oman toiminnan korjaaminen
- toisen ihmisen huomioiminen
- tiimityötaidot

Eettisten ja esteettisten taitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle sellaiset valmiudet, että hän osaa käsitellä ja ratkaista eettisiä ongelmia sekä tiedostaa omat arvonsa ja kulttuuriin pohjautuvia kauneusarvoja ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Hän osaa toimia vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja tehtyjen sopimusten mukaisesti. Hän osaa noudattaa työssään ammattietiikkaa, kuten asiakkaita koskevaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja kuluttajansuojasäädöksiä.

- käyttäytyminen ja huolellisuus
- vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus
- tehtyjen sopimusten mukainen toiminta
- pukeutuminen ja henkilökohtainen hygienia
- työympäristön siisteyden ja viihtyisyyden ylläpitäminen
- ympäristön viihtyisyyden arvostaminen

4 VAATETUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

VAATETUSALAN PERUSTUTKINTO		120 ov
YHTEISET OPINNOT		20 ov
Pakolliset opintokokonaisuudet 1-8	16 ov	
Valinnaiset opintokokonaisuudet 1-15	4 ov	
AMMATILLISET OPINNOT		90 ov
Opintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 20 ov		
TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT	20 ov	
Opintokokonaisuus 1		
KOULUTUSOHJELMITTAIN ERIYTYVÄT AMMATILLISET OPINNOT	60 ov	
ASUSTEALAN KOULUTUSOHJELMA, MODISTI	60 ov	
Opintokokonaisuudet 2,3,4,5,6,7		
PUKUOMPELUN KOULUTUSOHJELMA, PUKUOMPELIJA	60 ov	
Opintokokonaisuudet 8,9,10,11,12		
TURKISALAN KOULUTUSOHJELMA, TURKKURI	60 ov	
Opintokokonaisuudet 13,14,15,16,17		
VAATTURITYÖN KOULUTUSOHJELMA, VAATTURI	60 ov	
Opintokokonaisuudet 8,9,18,19		
VALINNAISET AMMATILLISET OPINNOT	10 ov	
Opintokokonaisuudet 20-32		
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT		10 ov

Opintoihin sisältyy opinto-ohjausta vähintään 1,5 ov ja vähintään 2 ov:n opinnäytetyö. Opintoviikko on 40 tuntia opiskelijan työtä.

4.1 Opintojen ajoitus

				2006
VAATETUSALAN PERUSTUTKINTO, PUKUOMPELIJA ER				120 ov
PUKUOMPELIJAN KOULUTUSOHJELMA				
Ammatilliset opinnot		93 ov	Yhteiset opinnot	
			17 ov	
Vaatetusalan perusosaaminen	26 ov	Äidinkieli	4 ov	
Materiaalituntemus	2 ov	Englanti	2 ov	
Tuotesuunnittelu	3 ov	Matematiikka	3 ov	
Kaavoitus ja leikkuu	18 ov	Yhteiskunta-, yritys- ja työelämä tieto	1 ov	
Muotoilu ja sovitus	3 ov	Terveystieto	1 ov	
Valmistus, pukuompelu	31 ov	Liikunta	1 ov	
Valinnaiset ammatilliset opinnot	10 ov	Taide ja kulttuuri	1 ov	
		Valinnaiset opinnot	4 ov	
		Vapaasti valittavat opinnot		10 ov
Opintojen eteneminen				
<i>Moduuli 1</i>	<i>Moduuli 2</i>	<i>Moduuli 3</i>	<i>Moduuli 4</i>	<i>Moduuli 5</i>
AMMATTITAIDON PERUSTEET	HAME	PUSERO	YHTEISET OPIINNOT 1	ASIAKASPALVELU
<i>Moduuli 6</i>	<i>Moduuli 7</i>	<i>Moduuli 8</i>	<i>Moduuli 9</i>	<i>Moduuli 10</i>
YHTEISET OPIINNOT 2	HOUSUT	LEIHKI	VALINNAISET AMMATILLISET OPIINNOT 1	VAATETUSALAN TUTUSTUMINEN
<i>Moduuli 11</i>	<i>Moduuli 12</i>	<i>Moduuli 13</i>	<i>Moduuli 14</i>	<i>Moduuli 15</i>
JAKKU	VALINNAISET AMMATILLISET OPIINNOT 2	YHTEISET OPIINNOT 3	VAATETUSALAN TYÖTEHTÄVÄT	VAPAASTI VALITTAVAT OPIINNOT

4.2 Opintojen jaksotus (moduulirakenne)

		PUE06	
AMMATTITAITOIHIN PERUSTEET		HAME	
<i>Moduuli 1</i>		<i>Moduuli 2</i>	
Äidinkieli		Vaatetusalan perusosaaminen	
Äidinkieli 1	1 ov	Ammattitaidon perusteet	1 ov
Matematiikka		Hameen valmistus	4 ov
Matematiikka 1	1 ov	Kaavoitus ja leikkuu	
Vaatetusalan perusosaaminen		Hameen kaavoitus ja leikkuu	3 ov
Vaatetusalan yleisimmät materiaalit	1 ov		
Tuotesuunnittelun perusteet	1 ov		
Ammattitaidon perusteet	4 ov		
PUSERO		YHTEISET OPINNOT 1	
<i>Moduuli 3</i>		<i>Moduuli 4</i>	
Vaatetusalan perusosaaminen		Englanti	
Tietotekniikan perusteet	2 ov	Englanti 1	1 ov
Vaatetusalan yleisimmät materiaalit	1 ov	Liikunta	
Ammattitaidon perusteet	2 ov	Liikunta 1	½ ov
Tuotesuunnittelu		Terveystieto	
Värit ja ideat tuotesuunnittelussa	1 ov	Terveystieto 1	½ ov
Vaatetusalan perusosaaminen		Kaavoitus ja leikkuu	
Hameen valmistus	1 ov	Puseron kaavoitus ja leikkuu	3 ov
Muotoilu ja sovitukset		Valmistus, pukuompelu	
Puseron muotoilu ja sovitukset	1 ov	Ammattitaidon perusteet	1 ov
		Puseron valmistus	2 ov
ASIAKASPALVELU		YHTEISET OPINNOT 2	
<i>Moduuli 5</i>		<i>Moduuli 6</i>	
Vaatetusalan perusosaaminen		Äidinkieli	
Tuottava työ	4 ov	Äidinkieli 2	1 ov
Valmistus, pukuompelu		Äidinkieli 3	1 ov
Puseron valmistus	1 ov	Matematiikka	
Valinnaiset ammatilliset opinnot	3 ov	Matematiikka 2	1 ov
		Materiaalituntemus	
		Tekstiliiraaka-aineet	1 ov
		Tuotesuunnittelu	
		Sommittelu ja mittasuhteet tuotes.	1 ov
Häyttö 1		Kaavoitus ja leikkuu	
Vaatetusalan perusosaaminen	26 ov	Housujen kaavoitus ja leikkuu	3 ov
HOUSUT		LEINKKI	
<i>Moduuli 7</i>		<i>Moduuli 8</i>	
Vaatetusalan perusosaaminen		Valinnaiset opinnot	2 ov
Asiakaspalvelu 1	4 ov	Materiaalituntemus	
Muotoilu ja sovitukset		Tekstiilitasorakenteet	1 ov
Housujen muotoilu ja sovitukset	½ ov	Tuotesuunnittelu	
Leningin muotoilu ja sovitukset	½ ov	Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu	1 ov
Valmistus, pukuompelu		Kaavoitus ja leikkuu	
Housujen valmistus	3 ov	Leningin kaavoitus ja leikkuu	3 ov
		Valmistus, pukuompelu	
		Leningin valmistus	1 ov
		Häyttö 2	
		Tuotesuunnittelu	3ov
		Materiaalituntemus	2ov

VALINNAISET AMMATILLISET OPIINNOT 1		VAATETUSALAHAN TUTUSTUMIINEN	
	<i>Moduuli 9</i>		<i>Moduuli 10</i>
Englanti		Valmistus, pukuompelu	
Englanti 2	1 ov	Vaatetusalaan tutustuminen	8 ov
Liikunta			
Liikunta 1	½ ov		
Terveystieto			
Terveystieto 1	½ ov		
Valmistus, pukuompelu			
Yritystoimintaan tutustuminen	1 ov		
Valmistus, pukuompelu			
Leningin valmistus	2 ov		
Valinnaiset ammatilliset opinnot	3 ov		
JAKKU		VALINNAISET AMMATILLISET OPIINNOT 2	
	<i>Moduuli 11</i>		<i>Moduuli 12</i>
Äidinkieli		Kaavoitus ja leikkuu	
Äidinkieli 4	1 ov	Ammattialakohtainen tietotekniikka 2	1 ov
Matematiikka		Valmistus, pukuompelu	
Matematiikka 3	1 ov	Jakun valmistus	3 ov
Kaavoitus ja leikkuu		Valinnaiset ammatilliset opinnot	4 ov
Jakun kaavoitus ja leikkuu	3 ov		
Ammattialakohtainen tietotekniikka 1	2 ov		
Muotoilu ja sovitus			
Jakun muotoilu ja sovitus	1 ov		
YHTEISET OPIINNOT 3		VAATETUSALAHAN TYÖTEHTÄVÄT	
	<i>Moduuli 13</i>		<i>Moduuli 14</i>
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämä-tieto		Valmistus, pukuompelu	
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämä-tieto	1 ov	Vaatetusalan työtehtävät	8 ov
Taide ja kulttuuri			
Taide ja kulttuuri	1 ov		
Valinnaiset opinnot	2 ov		
Valmistus, pukuompelu			
Opinnäytetyö	2 ov		
Vapaasti valittavat opinnot	2 ov		
Näyttö 3			
Kaavoitus ja leikkuu	18 ov		
Muotoilu ja sovitus	3 ov		
Valmistus	31 ov		
VAPAASTI VALITTAVAT OPIINNOT			
	<i>Moduuli 15</i>		
Vapaasti valittavat opinnot	8 ov		

4.2.1 Työssäoppimisen järjestäminen

Opintoihin sisältyy 20 opintoviikkoa työssäoppimista. Työssäoppiminen toteutetaan seuraavasti: Katso 4.1 opintojen ajoitus

Työssäoppiminen on tavoitteellista ja ohjattua opiskelua. Opetussuunnitelmaan on merkitty opintojaksojen sisältöjä, joihin sisältyy työssäoppimista. Työssäoppimisen suunnitelma ja täsmennetyt tavoitteet liitetään opiskelijoiden henkilökohtaisiin opiskelusuunnitelmiin.

4.3 Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

PUE07

PUKUOMPELU

MUKAUTETTU/YKSILÖLLISTETTY

			2006 -2007					2007 -2008					2008 - 2009					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	tunnit
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov	arv																
Vaatetusalan perusosaaminen	26 ov						N1											
Asiakaspalvelu 1	4 ov	M1						4										
Tietotekniikan perusteet	2 ov	M3			2													
Vaatetusal.yleisimm.materiaalit	2 ov	M3	1		1													
Tuotesuunnittelun perusteet	1 ov	M4	1															
Ammattitaidon perusteet	8 ov	M5	4	1	2	1												
Hameen valmistus	5 ov	M5		4	1													
Tuottava työ	4 ov	M3					4											
Materiaalituntemus 2 ov									N2									
Tekstiiliraaka-aineet	1 ov	M3					1											
Tekstiiliasorakenteet	1 ov	M3							1									
Tuotesuunnittelu 3 ov									N2									
Värit ja ideat tuotesuunnittelussa	1 ov	M4			1													
Sommittelu ja mittasuht. tuotes.	1 ov	M4					1											
Kohderyhmälähtöinen tuotesuun.	1 ov	M4							1									
Kaavoitus ja leikkaus 18 ov														N3				
Hameen kaavoitus ja leikkaus	3 ov	M3		3														
Puseron kaavoitus ja leikkaus	3 ov	M3				3												
Housujen kaavoitus ja leikkaus	3 ov	M3					3											
Leningin kaavoitus ja leikkaus	3 ov	M3							3									
Jakun kaavoitus ja leikkaus	3 ov	M3										3						
Ammattialakoht. tietotekniikka 1	2 ov	M3										2						
Ammattialakoht.tietotekniikka 2	1 ov	M3											1					
Muotoilu ja sovitus 3 ov														N3				
Puseron muotoilu ja sovitus	1 ov	M3			1													
Housujen muotoilu ja sovitus	0,5 ov	M3						0,5										
Leningin muotoilu ja sovitus	0,5 ov	M3						0,5										
Jakun muotoilu ja sovitus	1 ov	M3										1						
Valmistus, pukuompelu 31 ov														N3				
Puseron valmistus	3 ov	M5				2	1											
Housujen valmistus	3 ov	M5						3										
Leningin valmistus	3 ov	M5							1	2								
Jakun valmistus	3 ov	M5											3					
Vaatetusalaan tutustuminen	8 ov	M1										8						
Vaatetusalan työtehtävät	8ov	M1													8			
Yritystoimintaan tutustuminen	1 ov	M3								1								
Opinnäytetyö	2 ov	M2												2				
Valinnaiset ammatilliset opinnot 10 ov														N4				
ASU/ASUKOKONAISUUS		M5					3			3			4					
Yhteensä	93 ov																	
YHTEISET OPINNOT				2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
PAKOLLISET	17 ov																	

4.3.1 Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde

Opintokokonaisuuden arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön ja muun arvioinnin perusteella.

Oppimistaidot	Ongelman ratkaisutaidot		Vuorovaikutus ja viestintätaidot	Yhteistyötaidot	Eettiset ja esteettiset
---------------	-------------------------	--	----------------------------------	-----------------	-------------------------

sekä yhteiset painotukset

Kansainväli-syys	Kestävän kehityksen edistäminen	Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen	Yrittäjyys	Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	Kuluttajaosaaminen	Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen
------------------	---------------------------------	---	------------	---------------------------------------	--------------------	--

Vaatetusalan perustutkinto, pukuompelija OPINTOKOKONAISUUKSIEN ARVIOINTISUUNNITELMA Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamissuunnitelma

Perusosaaminen 26 ov	Tuotesuunnittelu 3 ov	Materiaalitieto 2 ov	Muotoilu ja sovitus 3 ov	Kaavoitus ja leikkaus 18 ov	Valmistus 31 ov	Ammatilliset valin. 10 ov
Näyttö 1	Näyttö 2	Näyttö 2	Näyttö 3	Näyttö 3	Näyttö 3	Näyttö 4

4.3.2 Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustamisessa noudatetaan Koulutuskeskus Salpauksessa yhteisesti sovitut periaatteita.

4.3.3 Todistukset

Noudatetaan Opetushallituksen määräyksiä ja ohjeita.

5 PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT

5.1 Kaikille yhteiset opinnot 17 ov

Salpauksen yhteiset opinnot toteuttaa Areena. Tavoitteet ja sisällöt, sekä arvioinnit ovat yhteisten opintojen opetussuunnitelmassa. Mukautetusti.

5.2 Ammatilliset opinnot 93 ov

Vaatetusalan perusosaaminen	26 ov
Materiaalituntemus	2 ov
Tuotesuunnittelu	3 ov
Kaavoitus ja leikkaus	18 ov
Muotoilu ja sovitus	3 ov
Valmistus, pukuompelu	31 ov
Valinnaiset ammatilliset opinnot	10 ov

5.2.1 Vaatetusalan perustutkinto, pukuompelu, mukautettu/yksilöllistetty

Tuotteiden valmistuksessa tärkeää on tuotteiden käyttökelpoisuus, korkea laatu, terveellisyys, eettisyys ja esteettisyys. Hyvä ammattitaito antaa opiskelijalle valmiudet selviytyä alansa vaihtelevista tehtävistä ja valmiudet kehittää ammattitaitoaan. Alan ammattilainen on luotettava, täsmällinen, laatutietoinen, vastuuntuntoinen, oma-aloitteinen ja yhteistyöhenkinen.

Työ tapahtuu joko vaatetusteollisuudessa, ateljeeompelimoissa, kangas- ja vaatetusliikkeissä tai muissa yrityksissä, jolloin tarvitaan innovaatiotaitoa sekä palvelun, yrittäjyyden ja markkinoinnin osaamista. Verkostomaiset, monimuotoiset yrityskulttuurit, palvelutehtävät, pienyrittäjyys ja kansainvälinen toiminta yleistyvät. Tämä vaatii entistä enemmän viestintä- ja vuorovaikutustaitoja sekä kielitaitoa.

Opiskelun aikana opitaan suunnittelemaan, valmistamaan ja markkinoimaan tuotteita. Hyvään ammattitaitoon kuuluvat kädentaidot sekä kyky soveltaa tietoa käytännön tilanteissa.

5.2.1.1 Vaatetusalan perusosaaminen 26 ov

OPINTOKONAISUUS Vaatetusalan perusosaaminen 26 ov
OPINTOJAKSOT Asiakaspalvelu (4ov), Ammattitaidon perusteet (8ov), Vaatetusalan yleisimmät materiaalit (2 ov), Tuotesuunnittelun perusteet (1 ov), Tietotekniikan perusteet (2 ov), Hameen valmistus (5 ov), Tuottava työ (4ov)
ESITIE TOVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelija tuntee vaatetusalan koulutuksen ja työelämän vaatimuksia ja osaa ohjattuna tehdä itselleen opiskelusuunnitelman. Hän piirtää tai tuottaa kuvia ja käyttää värejä. Opiskelija osaa käyttää oikeita materiaaleja ja koneita sekä laitteita ergonomisesti ja työturvallisuuden huomioiden. Opiskelija mittaa asiakkaan, tarkistaa kaavan, tekee leikkuukaavat ja asetelman sekä ompelee ja viimeistelee tuotteen. Opiskelija osaa käyttää tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- sekä piirto-ohjelmia. Hän osaa käyttää tietokonetta tiedonhaussa. Opiskelija tuntee oppilaitoksen toimintatavat ja osaa palvella asiakasta koulu- ja työssäoppimisympäristössä.
SISÄLLÖT Asiakaspalvelu Ammattitaidon perusteet Vaatetusalan yleisimmät materiaalit Tietotekniikan perusteet Tuotesuunnittelun perusteet Hameen valmistus Tuottava työ
OPETUSMENETELMÄT Lähiopetus, Tutustumiskäynnit, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen, työssäoppiminen
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; 1 Muu arviointi; Jatkuva näyttö, oppimistehtävät, tuotteet

Opintokokonaisuuden arviointitasot:

Kiitettävä, K5	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava kohteliaasti palvella asiakkaita asiakaspalvelutilanteessa• tunnettava oppilaitoksen toimintatavat, hänen on osattava esitellä tuotteita ja tiedettävä valmistuksen aikataulu• huolehdittava asiakaspalvelutilojen siisteydestä• tunnettava opiskelemaisensa alan tuotteita• tiedettävä alan työtehtäviä ja osattava hahmottaa tehtävissä tarvittavan ammattitaidon taso• tunnettava vaatetusalan erilaisia yritysmaalleja• tunnettava koulutuksen tavoitteet• osattava hyödyntää erilaisia opiskelutapoja opinnoissaan• osattava arvioida omia oppimistuloksiaan• arvostettava sekä omaa että toisten tekemiä työsuorituksia• suhtauduttava myönteisesti opiskeluun ja opiskelutovereihin• tunnettava työpaikan ergonomiset vaatimukset ja osattava järjestää työpaik- kansa niiden mukaisesti• tunnettava työturvallisuusohjeet ja noudatettava niitä• osattava käyttää tietokonetta tiedon hankkimiseen ja tuottamiseen• osattava käsitellä tiedostoja ja käyttää sähköpostia• osattava tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja piirto-ohjelmien perustoimin- not• tunnettava tietokoneen käyttöön liittyvät tekijänoikeussäädökset• tunnistettava tuotteiden valmistuksessa käytettävät tärkeimmät materiaalit sekä raaka-aineen vaikutus materiaalien ominaisuuksiin• osattava tulkita materiaalien hoito-ohjeet• tunnettava yleisimmät materiaalien puhdistustavat ja osattava valita oikeat puhdistus- ja jälkikäsittelyaineet• tunnettava erilaiset ompelulangat ja niiden numerointijärjestelmät, sekä on osattava valita työhön ja koneisiin soveltuvat langat• osattava valita työhön soveltuvat materiaalit, tukikankaat ja lisätarvikkeet• tunnistettava tärkeimmät kankaiden ja neulosten sidokset ja tiedettävä eri materiaalien nimityksiä• tiedettävä suunnittelun merkitys toimivuuden kannalta• osattava kuvata suunnitelmansa mallit ja yksityiskohdat ja tiedettävä mitta- suhteet• tunnettava väriopin perusteet• hallittava kaavoitussanasto ja kaavamerkinnot• osattava ottaa kaavoituksissa tarvittavat mitat, tarkistaa valmiin kaavan mitoi- tus sekä tehdä yksinkertaiset kaavamutokset• tunnettava yksittäisleikkuun työvälineet, osattava käyttää ja huoltaa niitä• osattava piirtää käyttökelpoiset leikkuukaavat ja osattava tehdä taloudellisia leikkuuasetelmia• osattava leikata ja merkitä kappaleet tavoitteiden mukaan• tunnettava ammattisanasto sekä osattava käyttää termejä oikein• tunnettava ompelukoneen ja saumauskoneen toimintaperiaate ja käyttää ja tehdä säätöjä• osattava käyttää apulaitteita• huolehdittava koneiden puhdistamisesta ja työpaikan yleisestä siisteydestä• osattava käyttää silityslaitteita turvallisesti sekä huolehtia niiden puhdistuk- sesta• osattava oikeat työotteet ja valmistuksen perusrakenteet• osattava tulkita kirjallisia työohjeita• osattava viimeistellä tuotteet• osattava toimia sekä yksin että työryhmän jäsenenä• tunnettava yleiset laatutavoitteet ja osattava arvioida oma työsuorituksensa suhteessa tavoitteisiin• osattava toimia työkykyä ylläpitävällä tavalla
----------------	---

Hyvä, H3	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava ottaa vastaan asiakkaita• osattava toimia asiakaspalveluryhmän jäsenenä• osattava kirjata asiakkaan työlle asettamat tavoitteet ja asiakkaan yhteystiedot• tunnettava vaatetusalan erilaisia ammatteja• tunnettava koulutuksen tavoitteet• osattava laatia tavoitteet omalle opiskelulleen• ymmärrettävä arviointiperusteet ja osattava arvioida oman suorituksensa taso yhdessä ohjaajan kanssa• osattava säätää itselleen sopiva ergonominen työpiste ohjeiden avulla• tiedettävä työluokan tapaturmavaarat ja osattava välttää niitä• osattava hälyttää tarvittaessa apua annettujen ohjeiden mukaan• osattava käyttää tekstinkäsittelyä ja sähköpostiohjelmaa• osattava etsiä rajatulta alueelta tietoa käytettävissä olevista tietoverkoista• tunnistettava vaatetusmateriaalien yleisimmät rakenteet ja tiedettävä niiden tärkeimmät käyttökohteet• tunnettava tuotteissa yleisesti käytettävät lisätarvikkeet• hallittava ompelulankojen numerointijärjestelmät ja osattava valita oikeanvahvuiset langat• tunnettava tekstiilikuitujen ja raaka-aineiden kemiallinen ja alkuperän mukainen jakotapa• tunnettava hoito-ohjemerkinnot ja osattava noudattaa hoito-ohjeita• osattava suunnitella toteuttamiskelpoisia tuotteita• tunnettava väriopin perusasiat• tunnettava kaavasanasto ja kaavoissa käytettävät merkinnot• osattava valita valmiista kaavoista oikea kaavakoko• osattava käyttää kaavoitus- ja mittavälineitä• osattava tehdä taloudellisia leikkuuasetelmia• osattava leikata materiaalia huolellisesti ja säästävaisesti• osattava tehdä leikattuihin kappaleisiin merkinnot valmistusta varten• ymmärrettävä tuotteiden valmistuksessa käytettävä ammattisanasto• osattava ommella vaatetuksen perusrakenteet• osattava tulkita tavallisimpien tuotteiden työohjeet• osattava käyttää ja säätää ompelu ja saumauskonetta sekä silityslaitteita
----------	---

Tyydyttävä, T1	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava ohjattuna ottaa vastaan asiakkaita• osattava ohjattuna toimia asiakaspalveluryhmän jäsenenä• osattava ohjattuna kirjata asiakkaan työlle asettamat tavoitteet ja asiakkaan yhteystiedot• tunnettava vaatetusalan erilaisia ammatteja• tunnettava koulutuksen tavoitteita• osattava laatia ohjattuna tavoitteet omalle opiskelulleen• ymmärrettävä arviointiperusteet ja osattava arvioida oman suorituksensa taso yhdessä ohjaajan kanssa• osattava ohjattuna säätää itselleen sopiva ergonominen työpiste ohjeiden avulla• tiedettävä työluokan tapaturmavaarat ja osattava välttää niitä• osattava hälyttää tarvittaessa apua annettujen ohjeiden mukaan• osattava ohjattuna käyttää tekstinkäsittely ja sähköpostiohjelmaa• osattava ohjattuna etsiä rajatulta alueelta tietoa käytettävissä olevista tietoverkoista• tunnistettava ohjattuna vaatetusmateriaalien yleisimmät rakenteet ja tiedettävä niiden tärkeimmät käyttökohteet• tunnettava tuotteissa käytettäviä lisätarvikkeita• hallittava ohjattuna ompelulankojen valita• tunnettava tekstiilikuitujen ja raaka-aineiden jakotapa• tunnettava hoito-ohjemerkinnät ja osattava ohjattuna noudattaa hoito-ohjeita• osattava ohjattuna suunnitella toteuttamiskelpoisia tuotteita• tunnettava väriopin perusasiat• tunnettava kaavasanasto ja kaavoissa käytettävät merkinnät• osattava ohjattuna valita valmiista kaavoista oikea kaavakoko• osattava ohjattuna käyttää kaavoitus- ja mittavälineitä• osattava ohjattuna tehdä leikkuuasetelmia ja leikata• osattava ohjattuna tehdä leikattuihin kappaleisiin merkinnät valmistusta varten• ymmärrettävä tuotteiden valmistuksessa käytettävä ammattisanasto• osattava ohjattuna ommella vaatetuksen perusrakenteet• osattava ohjattuna tulkita tavallisimpien tuotteiden työohjeet• osattava ohjattuna käyttää ja säätää ompelu ja saumaus konetta ja osattava käyttää silityslaitteita• osattava toimia yksin tai työryhmän jäsenenä
----------------	---

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Asiakaspalvelu 4 ov

Sisältö

Asiakaspalvelun periaatteet
Asiakaspalvelutiloista huolehtiminen
Yrityskohtaiset asiakaspalveluun liittyvät työtehtävät

Tavoite

Opiskelija osaa palvella asiakasta yksin tai työryhmän jäsenenä. Hän tuntee asiakaspalvelun toimintatavat ja osaa kommunikoida eri ryhmien kanssa ja esitellä tuotteita. Opiskelija huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä.

Opetusmenetelmät

Oppimistehtävät
Työssäoppiminen

Arviointi

Työpaikkaohjaaja, ammatinopettaja

Asiakaspalvelu	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita luontevasti yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii ja ylläpitää asiakaspalvelutilojen siisteyden omatoimisesti• on motivoitunut ja oma-aloitteinen• tekee tehtävät huolellisesti, sujuvasti ja vastuullisesti• sopeutuu luontevasti työyhteisöön ja tukee sen toimintaa
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä• tekee tehtävät ohjeita noudattaen ja huolella• sopeutuu työyhteisöön ja toimii ohjeiden mukaan
T1	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ohjattuna asiakkaita• siistii ohjattuna asiakaspalvelutilat• pyrkii tekemään työtehtävät• toimii työyhteisössä• noudattaa sovittuja työaikoja

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Ammattitaidon perusteet 8 ov

Sisältö

Työympäristöt
Kaavoituksen ja leikkuun perusteet
Valmistuksen perusteet

Tavoite

Opiskelija tuntee vaatetusalan koulutusta ja työelämän vaatimuksia. Opiskelija osaa käyttää valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita ergonomisesti ja työturvallisuuden huomioiden. Opiskelija mittaa asiakkaan, tarkistaa kaavan, tekee leikkuukaavat ja asetelman sekä ompelee ja viimeistelee tuotteen.

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Tutustumiskäynnit
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Ammatinopettaja/ ammatinopettajat/ työelämän edustaja

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuotteet

Työympäristöt sisältää:

Opiskelusuunnitelman laatiminen
Alan työtehtävät, työpaikat ja koulutus
Toimintaperiaatteet työtehtävissä
Ergonomia, työturvallisuus, työsuojelu
Arviointi ja itsearviointi

Työympäristöt	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• tietää koulutuksen tavoitteet• tuntee vaatetusalan työtehtävät ja opiskelumahdollisuudet• tietää vaatetusalan työtehtävien ammattitaitovaatimukset• osaa käyttää tietolähteitä oppimistehtävien tekemisessä• osaa toimia vastuullisesti eri tilanteissa• osaa arvioida omaa oppimistaan monipuolisesti• suhtautuu myönteisesti opiskeluun ja opiskelijatovereihin• huomioi ergonomian ja toimii sen mukaisesti• tuntee työturvallisuusriskit ja noudattaa omatoimisesti työturvallisuusohjeita• huolehtii työympäristön viihtyvyydestä työskentelytilassa
H3	<ul style="list-style-type: none">• tuntee tavoitteet• tuntee vaatetusalan työtehtäviä ja opiskelumahdollisuuksia• tietää vaatetusalan työtehtävien ammattitaitovaatimuksia• käyttää tietolähteitä oppimistehtävien tekemisessä• toimii huolellisesti eri tilanteissa• arvioi omaa oppimistaan• suhtautuu myönteisesti opiskeluun ja opiskelijatovereihin• huomioi ergonomian ja työturvallisuuden• huolehtii työympäristön siisteydestä• osaa tarvittaessa hakea apua
T1	<ul style="list-style-type: none">• tietää vaatetusalan työtehtäviä ja niiden ammattitaitovaatimuksia• osaa ohjattuna hakea tietoa rajatulta alueelta• osaa ohjattuna toimia työyhteisössä ja työtilanteissa ohjeiden mukaan• osaa arvioida omaa oppimistaan ohjaajan avustuksella• osaa ohjattuna säätää itselleen ergonomisen työpisteen• tietää luokan tapaturmavaarat ja turvallisuusohjeet

Kaavoituksen ja leikkuun perusteet sisältää:

Piirtämis- ja mittavälineet
Kaavoitusanasto ja kaavamerkinnot
Mittojen otto ja valmiin kaavan tarkistaminen
Yksinkertaiset kaavan mitoitusmuutokset
Yksittäisleikkuuvälineiden käyttö ja huolto sekä työturvallisuus
Leikkuukaavat
Leikkuuasetelmat
Leikkaaminen ja kappaleiden merkintä

Kaavoituksen ja leikkuun perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• tarkistaa valmiskaavat ja valitsee oikean kaavakoon• ottaa kaavoituksessa tarvittavat mitat• tekee yksinkertaisia kuositteluja ja tarkistaa kaavanosien muodot• käyttää leikkuukaavoissa kaavamerkintöjä• tekee taloudellisia asetelmia yleisimmille materiaaleille• valitsee tarkoituksenmukaisimmat leikkuuvälineet• leikkaa ja merkitsee kappaleet laatutavoitteiden mukaan• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita
H3	<ul style="list-style-type: none">• valitsee oikean kokoisen kaavan• ottaa kaavoituksessa tarvittavat mitat• tekee ohjattuna kuositteluja ja tarkistaa saumojen pituudet• käyttää leikkuukaavoissa tarvittavia kaavamerkkejä• tekee asetelmia• käyttää työhön soveltuvia leikkuuvälineitä• leikkaa ja merkitsee kappaleet• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita
T1	<ul style="list-style-type: none">• käyttää ohjattuna oikean kokoista kaavaa• tekee ohjattuna luotettavat mittaukset• tekee ohjattuna kuositteluja• käyttää ohjattuna kaavoissa tärkeimpiä kaavamerkkejä• tekee ohjattuna yksinkertaisia asetelmia• leikkaa ja merkitsee ohjattuna kappaleet valmistusta varten• noudattaa saamiaan työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.

Valmistuksen perusteet sisältää:

Työvälineet
Ompelun ja silityksen koneiden ja laitteiden käyttö, huolto ja puhdistus
Apulaitteet ja niiden käyttö
Ompelun ja viimeistyksen harjoituksia
Työjärjestyksen laadinta
Poikkileikkauskuvien tulkinta
Ajankäytön seuranta
Hinnoittelu ja kustannusseuranta
Laatu valmistuksessa
Työturvallisuus
Yksinkertaisten tuotteiden valmistusta

Valmistuksen perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee tuotteiden rakenteita ja työjärjestyksiä• käyttää itsenäisesti valmistuksessa tarvittavia koneita• valmistaa tuotteet joutuisasti• testaa ja säätää koneita sekä silyslaitteita omatoimisesti materiaalien mukaan• viimeistelee tuotteet luovutuskuntoon• huolehtii työskentelyn aikana laatutavoitteiden toteutumisesta• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita• osaa arvioida oman työsuorituksensa tavoitteisiin suhteutettuna
H3	<ul style="list-style-type: none">• laatii tuotteiden työjärjestyksiä• käyttää ja säätää valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silyslaitteita• viimeistelee tuotteet ja varmistaa tuotteen laadun• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita• osaa arvioida työsuoritustaan
T1	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ohjattuna yksinkertaisten tuotteiden työjärjestyksiä• ompelee ohjattuna tehtävänmukaisia tuotteita• käyttää ja säätää ohjattuna valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silyslaitteita• tuote on viimeistelyn jälkeen käyttökelpoinen• noudattaa saamiaan työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.• ymmärtää valmistuksen ammattisanastoa

Ydinosaaminen

Ongelmanratkaisutaidot

Opiskelija

K5	<ul style="list-style-type: none">• ratkaisee ja jäsentää työssä eteen tulevia ongelmia itsenäisesti käyttäen apunaan opiskelutai muita alan materiaaleja sekä julkisia tietopalveluja• on ongelmatilanteissa joustava ja kekseliäs
H3	<ul style="list-style-type: none">• ratkaisee työssä esiintyviä ongelmia siihen asti oppimillaan ratkaisutavoilla, opiskelumateriaalia apuna käyttäen• on ongelmatilanteissa joustava
T1	<ul style="list-style-type: none">• ratkaisee ohjaajan avustamana työssä esiintyviä ongelmakohtia• mukautuu ongelmatilanteisiin.

Yhteistyötaidot

Opiskelija

K5	<ul style="list-style-type: none">• toimii aktiivisesti yhteistyötä edistävässä hankkeissa• huolehtii vastuullisena ryhmän jäsenenä tehtävien suorituksesta ja loppuunsaattamisesta• huomioi muut ryhmän jäsenet
H3	<ul style="list-style-type: none">• toimii yhteistyötä edistävässä hankkeissa• huolehtii ryhmän jäsenenä tehtävien suorituksesta ja loppuunsaattamisesta• huomioi muut ryhmän jäsenet
T1	<ul style="list-style-type: none">• toimii kehotuksesta yhteistyötä edistävässä hankkeissa• suorittaa annettuja tehtäviä ryhmän jäsenenä• huomioi muut ryhmän jäsenet

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen Vaatetusalan yleisimmät materiaalit 2 ov

Sisältö

Tekstiilikuitujen jaottelu ja ominaisuudet
Hoito-ohjemerkinnot
Ompelulangat
Tekstiilitasorakenteet
Kangastutkimuksia
Ompelu- ja silysominaisuuksien tutkiminen
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tietää tuotteiden valmistuksessa käytettävät tärkeimmät materiaalit, niiden alkuperän sekä raaka-aineen vaikutuksen materiaalien ominaisuuksiin. Hän osaa tulkita materiaalien hoito-ohjeita. Opiskelija osaa materiaalien puhdistustapoja.

Opiskelija tuntee erilaisia ompelulankoja ja osaa valita työhön ja käyttämiinsä koneisiin soveltuvat langat. Hän osaa valita työhön soveltuvat materiaalit ja ymmärtää valinnan vaikutuksen tuotteen laatuun ja valmistuskustannuksiin.

Opiskelija tietää yleisimmät tekstiilitasorakenteet, tunnistaa yleisimmät kankaiden ja neulosten sidokset. Hän ymmärtää sidoksen ja materiaalin vaikutukset käyttö- ja ompeluoimaisuuksiin.

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Tutustumiskäynnit
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö, Oppimistehtävät

Materiaalitiedon perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• käyttää oikeita nimityksiä perustekstiilimateriaaleista ja -rakenteista• tulkitsee materiaalien hoito-ohjeet itsenäisesti• valitsee materiaaliin sopivan puhdistusaineen ja hoitaa materiaalin oikein• valitsee ja käyttää itsenäisesti tuotteeseen soveltuvia materiaaleja ja lisätarvikkeita
H3	<ul style="list-style-type: none">• käyttää oikeita nimityksiä yleisimmistä perustekstiilimateriaaleista ja -rakenteista• tulkitsee materiaalien hoito-ohjeita ja noudattaa niitä käyttää yleisiä puhdistusaineita perusmateriaaleihin oikein valitsee ja käyttää tuotteeseen soveltuvia materiaaleja ja lisätarvikkeita
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna käyttää oikeita nimityksiä yleisimmistä perustekstiilimateriaaleista ja -rakenteista• osaa tulkita ja ohjattuna noudattaa hoito-ohjeita• käyttää ohjattuna yleisiä puhdistusaineita• käyttää ohjattuna materiaaleja ja lisätarvikkeita

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Tuotesuunnittelun perusteet 1ov

Sisältö

tuotekuvien piirtäminen
väriopin perusteet
kuvallisen ilmaisun perusteet

Tavoite

Opiskelija osaa piirtää mittasuhteiltaan ja muodoiltaan sopusuhtaisia kuvia ja käyttää värejä.

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Tuotesuunnittelun perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• piirtää mittasuhteiltaan ja muodoiltaan sopusuhtaisia kuvia• sekoittaa esitystekniikasta riippuen väreistä haluamiaan sävyjä• kuvaa materiaalit tunnistettavasti
H3	<ul style="list-style-type: none">• piirtää mittasuhteiltaan oikeita kuvia• sekoittaa erilaisia värejä
T1	<ul style="list-style-type: none">• piirtää tulkittavat kuvat ohjattuna• käyttää valmiita väripaletteja

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Tietotekniikan perusteet 2 ov

Sisältö

Ohjelmat, laitteisto ja käyttöjärjestelmät
käyttäjätunnukset ja salasanat
tiedostohallinta sekä virustorjunta
internet ja sähköpostin käyttö
hakukoneet, tietopalvelut, tiedon hankinta ja siirto
tekstin käsittely, kuvan skannaus ja liittäminen asiakirjaan

Tavoite

Opiskelija pyrkii aktiivisesti ja vastuullisesti käyttämään tietotekniikkaa tiedonhankinnan ja tiedon tuottamisen välineenä

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät

Arviointi

Jakson opettaja

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Tietotekniikan perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• käyttää itsenäisesti yleisiä tietokoneohjelmia• käyttää monipuolisesti tietolähteinä vaatetusalan internet-sivustoja• kehittää uusia ratkaisuja tietotekniikan hyödyntämisessä
H3	<ul style="list-style-type: none">• käyttää yleisiä tietokoneohjelmia• käyttää tietolähteinä vaatetusalan internet-sivustoja
T1	<ul style="list-style-type: none">• käyttää ohjatusti yleisiä ja vaatetusalan tietokoneohjelmia• käyttää ohjatusti vaatetusalan internet-sivustoja• suorittaa annettuja tehtäviä ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Hameen valmistus 5 ov

Sisältö

Materiaalivalinnat
Hameen työjärjestys
Hameen vuoritus ja tukeminen
Harjoituksia
Hameen valmistus

Tavoite

Opiskelija osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet tuotteeseen. Hän hallitsee valmistuksessa käytettävät työtavat. Opiskelija osaa tulkita ja laatia työohjeita ja valmistaa laatutavoitteet täyttävän tuotteen. Hän käyttää valmistuksessa tarvittavia koneita ja laitteita ergonomisesti ja työturvallisesti. Opiskelija viimeistelee tuotteen laatutavoitteita vastaavaksi. Opiskelija osaa arvioida oma työsuorituksensa suhteessa tavoitteisiin. Hän osaa toimia vastuuntuntoisesti sekä yksin että työryhmän jäsenenä.

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuote

Hameen valmistus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet itsenäisesti• hallitsee valmistuksessa käytettävät perusrakenteet ja työtavat• osaa tulkita ja laatia työohjeita• osaa valmistaa työtapasuunnitelman mukaiset, laatutavoitteet täyttävän yksittäistuotteen• osaa käyttää ja huoltaa valmistuksessa tarvittavia koneita ja laitteita ergonomisesti ja työ- turvallisesti• viimeistelee tuotteet luovutuskuntoon• osaa toimia vastuuntuntoisesti sekä yksin että työryhmän jäsenenä• tuntee yleiset laatutavoitteet• osaa arvioida oma työsuorituksensa suhteessa tavoitteisiin• osaa toimia työkykyä ylläpitävällä ja edistävällä tavalla
H3	<ul style="list-style-type: none">• osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet• hallitsee valmistuksessa käytettävät työtavat• osaa tulkita ja noudattaa työjärjestyksiä• valmistaa laatuvaatimukset täyttävän tuotteen• osaa käyttää koneita ja laitteita ergonomisesti ja työturvallisesti• osaa viimeistellä tuotteet• toimii yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna valita tuotteeseen materiaalit ja lisätarvikkeet• osaa ohjattuna valita työtavoista sopivan• osaa ohjattuna valita ja käyttää koneita ja laitteita• osaa ohjattuna tulkita laadittuja työjärjestyksiä• osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisen tuotteen• osaa ohjattuna arvioida työtään• osaa noudattaa työturvallisuusohjeita• ymmärtää oman roolinsa organisaation toiminnassa

Opintojakso ja laajuus

Vaatetusalan perusosaaminen

Tuottava työ 4 ov

Sisältö

Tuotteen suunnittelu
Tuotteen hinnoittelu ja valmistusaikataulu
Valmistaminen yksilö- tai tiimityönä

Tavoite

Opiskelija suunnittelee ja valmistaa yksilö- tai tiimityönä valmistettavan laadukkaan tuotteen. Hän hallitsee oikeat työtavat ja työskentelee työturvallisuuden huomioiden. Opiskelija toimii vastuuntuntoisesti sekä yksin että työryhmän jäsenenä. Hän osaa arvioida työskentelyään.

Oppimismenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät

Arviointi

Jakson opettaja

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuotteet

Valmistuksen perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee tuotteiden rakenteita ja työjärjestyksiä• käyttää itsenäisesti valmistuksessa tarvittavia koneita• valmistaa tuotteet joutuisasti• testaa ja säätää koneita sekä silityslaitteita materiaalien mukaan• viimeistelee tuotteet luovutuskuntoon• huolehtii työskentelyn aikana laatutavoitteiden toteutumisesta• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita• osaa arvioida omaa työsuoritusta suhteessa tavoitteisiin
H3	<ul style="list-style-type: none">• laatii tuotteiden työjärjestyksiä• käyttää ja säätää valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita• viimeistelee tuotteet ja varmistaa tuotteen laadun• noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita• osaa arvioida työsuoritustaan
T1	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ohjattuna yksinkertaisten tuotteiden työjärjestyksiä• ompelee ohjattuna tehtävämukaisia tuotteita• käyttää ja säätää ohjattuna valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita• tuote on viimeistelyn jälkeen käyttökelpoinen• noudattaa saamiaan työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.• ymmärtää valmistuksen ammattisanastoa

5.2.2 Koulutusohjelmittain eriytyvät ammatilliset opinnot 57 ov

Materiaalituntemus	2 ov
Tuotesuunnittelu	3 ov
Kaavoitus ja leikkuu	18 ov
Muotoilu ja sovitukset	3 ov
Valmistus, pukuompelu	31 ov

5.2.2.1 Materiaalituntemus 2 ov

OPINTOKONAISUUS Materiaalituntemus 2 ov
OPINTOJAKSOT Tekstiiliraaka-aineet (1ov), Tekstiilitasorakenteet (1 ov)
ESITIE TOVAATIMUKSET - Vaatetusalan yleisimmät materiaalit
TAVOITE Opiskelija tuntee tavallisimmat vaatetusalan materiaalit ja niiden ominaisuudet sekä osaa valita oikeat materiaalit ja lisätarvikkeet valmistettaviin tuotteisiin. Hän tunnistaa kankaiden ja neulosten sidokset ja yleisimmät materiaalien nimitykset. Opiskelija osaa hyödyntää alan kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa raaka-aineista ja niiden ominaisuuksista. Hän tuntee materiaalien sidosten vaikutukset ommeltavuuteen ja prässäytyvyyteen sekä materiaalien tuottamisen ekologiset vaikutukset ja yleisimmät ympäristömerkit. Opiskelija osaa puhdistaa, huoltaa ja säilyttää pukineet oikein. Hän osaa laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin. Opiskelija hallitsee yksinkertaiset raaka-aineiden tunnistusmenetelmät. Hän tuntee tuotevastuun ja sen merkityksen.
SISÄLLÖT Tekstiiliraaka-aineet <ul style="list-style-type: none">- Tekstiilikuidut, niiden alkuperä ja ominaisuudet- Tekstiilien ominaisuuksien testaaminen- Kuitusekoitukset- Kuituraaka-aineiden tunnistaminen- Vaatehuolto- Hoito-ohjeiden laatiminen eri materiaaleille- Työturvallisuus Tekstiilitasorakenteet <ul style="list-style-type: none">- Tekstiilitasorakenteet- Lankojen valmistamisen periaatteet- Kankaiden valmistus ja sidokset- Neulosten valmistus ja rakenteet- Kankaiden kauppanimiä ja niiden alkuperä- Tekstiilien elinkaaren vaiheet ekologisesta näkökulmasta- Ympäristömerkit Kuluttajansuoja
OPETUSMENETELMÄT Lähiopetus, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; 2 Muu arviointi; Jatkuva näyttö, oppimistehtävät

Opintokokonaisuuden arviointitasot

Kiitettävä, K5	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• tunnettava tavallisimmat vaatetusalan materiaalit ja niiden ominaisuudet sekä osattava valita materiaalit ja lisätarvikkeet valmistettaviin tuotteisiin• tunnettava tekstiilin testausmenetelmiä ja hallittava yksinkertaisia raaka-aineiden tunnistamismenetelmiä• osattava ottaa selvää materiaalin kemiallisen alkuperän vaikutuksesta materiaalin ominaisuuksiin• tiedettävä materiaalien sidosten vaikutuksia ommeltavuuteen ja prässäytyvyyteen• osattava valita käyttötarkoitukseen soveltuvat• tunnistettava materiaalien tuottamisen ekologisia vaikutuksia ja yleisimmät ympäristömerkit• osattava puhdistaa, huoltaa ja säilyttää tuotteet oikein• osattava laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin• tunnettava kuluttajalainsäädännön pääkohdat• osattava hyödyntää alan kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa ja seurattava tekstiilialan kehittymistä• osattava käyttää materiaaleja taloudellisesti ja tehdä hinta – laatuvertailuja
Hyvä, H3	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• tunnettava tavallisimmat vaatetusalan materiaalit ja niiden käyttöominaisuudet• osattava valita materiaalit ja lisätarvikkeet valmistettaviin tuotteisiin• tunnistettava yleisimmät kuosit ja sidokset• osattava huoltaa ja säilyttää tuotteet• tunnettava kuluttajalainsäädäntöä• osattava laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin• osattava etsiä tietoa lähteistä
Tyydyttävä, T1	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• tunnettava ohjattuna tavallisimpia vaatetusalan materiaaleja ja niiden käyttöominaisuuksia• osattava ohjattuna valita materiaalit ja lisätarvikkeet tuotteisiin• tunnistettava ohjattuna yleisimmät kuosit ja sidokset• osattava ohjattuna laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin• osattava ohjattuna etsiä materiaalitietoutta rajatulta aihealueelta

Opintojakso ja laajuus

Materiaalituntemus

Tekstiiliraaka-aineet 1 ov

Sisältö

Tekstiilikuidut, niiden alkuperä ja ominaisuudet
Tekstiilien ominaisuuksien testaaminen
Kuitusekoitukset
Kuituraaka-aineiden tunnistaminen
Vaatehuolto
Hoito-ohjeiden laatiminen eri materiaaleille
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tuntee tavallisimmat vaatetusalan materiaalit ja niiden ominaisuudet sekä osaa valita oikeat materiaalit ja lisätarvikkeet valmistettaviin tuotteisiin käyttötarkoituksen huomioiden. Opiskelija hallitsee yksinkertaiset raaka-aineiden tunnistusmenetelmät ja osaa laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin. Opiskelija osaa puhdistaa, huoltaa ja säilyttää pukineet oikein. Hän osaa hyödyntää alan kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Tekstiiliraaka-aineet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• tuntee tavallisimmat vaatetusalan materiaalit ja niiden ominaisuudet sekä osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet valmistettaviin tuotteisiin• osaa tehdä raaka-aineiden tunnistamiskokeita• osaa ottaa selvää materiaalin alkuperän vaikutuksesta materiaalin ominaisuuksiin• osaa puhdistaa, huoltaa ja säilyttää pukineet oikein• osaa laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin• osaa hyödyntää kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa
H3	<ul style="list-style-type: none">• tuntee tavallisimpia vaatetusalan materiaaleja sekä osaa valita materiaalit valmistettaviin tuotteisiin• tuntee raaka-aineiden tunnistamismenetelmiä• osaa selvittää materiaalin alkuperän vaikutuksia materiaalin ominaisuuksiin• osaa huoltaa ja säilyttää pukineet• osaa laatia hoito-ohjeita valmistamiinsa tuotteisiin• osaa etsiä lähteistä tietoa
T1	<ul style="list-style-type: none">• tuntee ohjattuna tavallisimpia vaatetusalan materiaaleja ja niiden käyttöominaisuuksia• osaa ohjattuna valita materiaalit valmistettaviin tuotteisiin• osaa ohjattuna laatia hoito-ohjeet valmistamiinsa tuotteisiin• osaa etsiä materiaalitietoutta rajatulta aihealueelta

Opintojakso ja laajuus

Materiaalituntemus

Tekstiilitasorakenteet 1 ov

Sisältö

Tekstiilitasorakenteet
Lankojen valmistamisen periaatteet
Kankaiden valmistus ja sidokset
Neulosten valmistus ja rakenteet
Tekstiilien elinkaaren vaiheet ekologisesta näkökulmasta
Ympäristömerkit
Kuluttajansuoja

Tavoite

Opiskelija osaa yleisimmät tekstiilitasorakenteet ja ompelulangat. Hän tunnistaa kankaiden ja neulosten sidokset ja osaa materiaalien yleisimpiä nimityksiä. Opiskelija osaa selvittää materiaalien sidosten vaikutuksen ommeltavuuteen ja prässäytyvyyteen. Opiskelija tuntee tärkeimpien vaatetusmateriaalien valmistusmenetelmät, materiaalien tuottamisen ekologiset vaikutukset ja yleisimmät ympäristömerkit. Hän tuntee kuluttajansuojanpääpiirteet ja osaa etsiä tietoa eri lähteistä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Tekstiilitasorakenteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• tuntee materiaalit ja niiden ominaisuudet sekä osaa valita materiaalit valmistettaviin tuotteisiin• tuntee testaus - ja tunnistamismenetelmiä• tuntee sidosten vaikutuksia ommeltavuuteen ja prässäytyvyyteen• osaa valita tarkoituksenmukaisesti toisiinsa yhdistettävät materiaalit• osaa materiaalien tuottamisen ekologiset vaikutukset ja yleisimmät ympäristömerkit• tuntee kuluttajalainsäädännön pääkohdat• osaa hyödyntää alan kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa• seuraa tekstiilialan kehittymistä• käyttää materiaaleja taloudellisesti ja tekee hinta-laatuvertailuja• tuntee materiaalien yleisiä laatuominaisuuksia
H3	<ul style="list-style-type: none">• tuntee materiaaleja ja niiden ominaisuuksia• tuntee yleisemmät kuosit ja sidokset• osaa valita materiaalit• tuntee materiaalien tuottamisen ekologisia vaikutuksia ja yleisimpiä ympäristömerkkejä• osaa käyttää kirjallisuutta ja muita lähteitä etsiessään tietoa• pyrkii tekemään hinta- laatuvertailuja
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna valita ompelulangat ja materiaalit valmistettaviin tuotteisiin• tunnistaa ohjattuna yleisimmät kuosit, sidokset, materiaalit ja niiden ominaisuudet• osaa etsiä tietoa rajatulta aihealueelta

5.2.2.2 Tuotesuunnittelu 3 ov

OPINTOKONAISUUS Tuotesuunnittelu 3 ov

OPINTOJAKSOT

Värit ja ideat tuotesuunnittelussa (1ov), Sommittelu ja mittasuhteet (1ov), Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu (1 ov)

ESITIEVOVAATIMUKSET - Tuotesuunnittelun perusteet

TAVOITE

Opiskelija tuntee pukeutumistyyliä ja vartalotyypit ja osaa soveltaa tietojään sekä asiakastöissä että kohderyhmälähtöisissä suunnitteluprojekteissa.

Opiskelija tuntee vaatetusfysiologiaa ja osaa soveltaa sitä suunnitellessaan tuotteita erilaisiin käyttötarkoituksiin ja erilaisille vartalotyypeille. Hän osaa suunnitella erilaisia toteuttamiskelpoisia tuotteita ja ottaa suunnittelussa huomioon erilaisten materiaalien sopivuuden eri malleihin ja käyttötarkoituksiin sekä mallin suojausten sekä mallien kopioinnista aiheutuvat oikeudelliset seuraamukset.

Opiskelija osaa kuvata sekä vaatekokonaisuuksia että yksityiskohtia usealla tekniikalla esittelyyn, markkinointiin ja valmistukseen ja koota töistään esittelykansion. Hän osaa luoda mittasuhteiltaan ja muodoiltaan harmonisia kokonaisuuksia sekä valita tuotteisiin sopivat materiaalit ja yksityiskohdat.

SISÄLLÖT

Värit ja ideat tuotesuunnittelussa

- Ihmisen piirtäminen
- Vaatteen ja sen yksityiskohtien kuvaaminen vartalolla
- Työpiirroksien piirtäminen
- Väriopin perusteet
- Lehdet, messut, näyttelyt yms.

Sommittelu ja mittasuhteet

- Sommittelun perusteet
- Mittasuhteet
- Kuvien tuottaminen eri tekniikoilla
- Tuotteiden suunnittelu eri materiaaleista ja eri käyttötarkoituksiin

Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu

- Vartalotyypit
- Pukeutumistyyliä
- Asiakas / kohderyhmälähtöinen suunnittelu
- Vaatetusfysiologia

OPETUSMENETELMÄT

Lähiopetus, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; 2

Muu arviointi; Jatkuva näyttö, oppimistehtävät

Opintokokonaisuuden arviointitasot

Kiitettävä, K5	<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none">• tuntee tyylikaudet, värit ja materiaalit• tuntee vartalo-tyypit ja pukeutumistyylit• tuntee nykyaikaisen suomalaisen pukeutumisetiketin ja osaa valita kuhunkin tilaisuuteen soveltuvat vaatteet ja asusteet• osaa tuottaa usealla tekniikalla kuvia vaatteiden esittelyyn, markkinointiin ja valmistukseen• osaa suunnitella pukineita eri-ikäisille henkilöille ja erilaisille vartalo-tyypeille sekä kuvata myös niiden materiaaleja• tuntee värien ja kuvioiden lainalaisuudet• osaa luoda mittasuhteiltaan ja muodoiltaan harmonisia kokonaisuuksia• ottaa suunnittelussa huomioon erilaisten materiaalien sopivuuden malleihin ja eri käyttötarkoituksiin• piirtää yksittäisiä pukineita ja kokonaisuuksia• tuntee mallin suojaukseen sekä mallien kopioinnista aiheutuvat oikeudelliset seuraamukset• osaa suunnitella vaateen toimivuuden kannalta käytännölliset yksityiskohdat ja pystyttävä valitsemaan tuotteeseen soveltuvat materiaalit ja lisätarvikkeet• kehittää taitojaan ja seuraa aktiivisesti muodin ja pukeutumisen kehitystä lehtien, tietoverkkojen ja muiden alan julkaisujen sekä messujen avulla.
Hyvä, H3	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• tunnettava pukeutumisen kansallista historiaa ja tiedettävä eri aikakausille tyypillisiä pukineita• tunnettava kansallista pukeutumisetikettiä ja ymmärrettävä sen tarkoitus• osattava suunnitella ja kuvata mittasuhteiltaan oikein tuotteita huomioiden asiakkaiden ikä, erityispiirteet ja vartalo-tyyppi• hahmotettava mallinsuunnitteluvaiheessa tuotteen valmistustekniikka• tunnettava värien, kuvioiden ja materiaalien vaikutuksia mallien suunnittelussa.• tiedettävä vaatetusfysiologian perusteet ja osattava valita tuotteeseen sopivat materiaalit ja yksityiskohdat• osattava seurata muodin kehitystä ja etsiä ideoita lähteistä
Tyydyttävä, T1	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• tiedettävä pukeutumisen historian tyylikausia ja tunnistettava ohjattuna eri aikakausille tyypillisiä pukineita• tunnettava kansallista pukeutumisetikettiä• osattava ohjattuna suunnitella toteuttamiskelpoisia pukineita henkilöille ja kuvata suunnitelmansa selkeästi tulkittavalla tavalla• tunnistettava vaatteiden tyylejä ja osattava ohjattuna suunnitella tyyliin sopivia lisäosia• osattava ohjattuna etsiä suunnitelmiinsa ideoita eri lähteistä

Opintojakso ja laajuus

Tuotesuunnittelu

Värit ja ideat tuotesuunnittelussa 1 ov

Sisältö

Ihmisen piirtäminen
Vaateen ja sen yksityiskohtien kuvaaminen vartalolla
Työpiirros
Väriopin perusteet
Lehdet, messut, näyttelyt yms.
Tuotteiden suunnittelu

Tavoite

Opiskelija tuntee värien ja kuvioiden lainalaisuudet. Hän osaa luoda mittasuhteiltaan ja muodoiltaan harmonisia kokonaisuuksia, palvelutilanteessa hän pystyy piirtämään yksittäisiä tuotteita tai yksityiskohtia.

Opiskelija kehittää taitojaan ja seuraa aktiivisesti trendejä sekä muodin ja pukeutumisen kehitystä lehtien, tietoverkkojen ja alan muiden julkaisujen sekä messujen avulla.

Opiskelija osaa ihmisen mittasuhteet ja piirtää vartalon. Hän osaa piirtää vaatekappaleita ihmisen päällä. Opiskelija tuntee väriopin perusteet ja kykenee soveltamaan niitä suunnitteluprosessissa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Portfolio

Värit ja ideat tuotesuunnittelussa	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• opiskelija piirtää oikein vartalon mittasuhteet• osaa kuvata tuotteet ihmisvartalon päälle• osaa sekoittaa ja käyttää värejä• osaa suunnitella ja kuvata tuotteita• kuvaa vaihtoehtoja asiakaspalvelutilanteissa• osaa seurata muodin kehitystä ja etsiä ideoita suunnitelmiin eri lähteistä
H3	<ul style="list-style-type: none">• opiskelija piirtää vartalon mittasuhteet oikein apuvartalon avulla• osaa kuvata tuotteita ihmisvartalon päällä• osaa käyttää värejä• osaa suunnitella ja kuvata tuotteita• kuvaa vaihtoehtojen asiakaspalvelutilanteissa ja keskustele mallista• osaa seurata muodin kehitystä ja etsiä ideoita suunnitelmiin lähteistä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna piirtää ihmisvartalon apuvartalon avulla• käyttää ohjattuna värejä• osaa ohjattuna kuvata suunnitelmansa ymmärrettävällä tavalla• osaa ohjattuna etsiä suunnitelmiinsa ideoita lähteistä

Opintojakso ja laajuus

Tuotesuunnittelu

Sommittelu ja mittasuhteet 1 ov

Sisältö

Sommittelun perusteet
Mittasuhteet
Kuvien tuottaminen eri tekniikoilla
Tuotteiden suunnittelu eri materiaaleista ja eri käyttötarkoituksiin

Tavoite

Opiskelija osaa kuvata sekä vaatekokonaisuuksia että yksityiskohtia usealla tekniikalla esittelyyn, markkinoitiin ja valmistukseen kulloinkin tyyliin sopivalla tavalla ja koota töistään esittelykansion.

Opiskelija tuntee sommittelun perusteet, värien ja kuvioiden lainalaisuudet. Hänen on osattava luoda mittasuhteiltaan ja muodoiltaan harmonisia kokonaisuuksia.
Opiskelija osaa tuottaa erilaisia toteuttamiskelpoisia suunnitelmia tuotteista eri käyttötarkoituksiin sekä osaa suunnittelussa ottaa huomioon erilaisten materiaalien sopivuuden malleihin ja käyttötarkoituksiin.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Sommittelu ja mittasuhteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">opiskelija piirtää oikein vartalon mittasuhteetosaa suunnitella ja kuvata mittasuhteiltaan oikein tuotteita tyyliin sopivalla tekniikallahahmottaa mallinsuunnitteluvaiheessa tuotteen valmistustekniikkaatuntee värien, kuvioiden ja materiaalien vaikutuksia mallien suunnitteluunkuvaava eri vaihtoehtoja asiakaspalvelutilanteissaosaa etsiä ideoita suunnitelmiin useista lähteistä
H3	<ul style="list-style-type: none">osaa kuvata tuotteita tyyliin sopivalla tekniikallatuntee värien, kuvioiden ja materiaalien vaikutuksia mallien suunnittelussa.kuvaava vaihtoehtoja asiakaspalvelutilanteissaosaa etsiä ideoita suunnitelmiin lähteistä
T1	<ul style="list-style-type: none">osaa ohjattuna kuvata suunnitelmansa ymmärrettävällä tavallaosaa ohjattuna etsiä suunnitelmiinsa ideoita

Opintojakso ja laajuus

Tuotesuunnittelu

Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu 1 ov

Sisältö

Vartalotyyppit
Pukeutumistyyli
Asiakas / kohderyhmälähtöinen suunnittelu
Vaatetusfysiologia
Tuotteiden suunnittelu

Tavoite

Opiskelija tuntee vartalotyyppejä ja pukeutumistyyliä ja osaa soveltaa tietojaan sekä asiakastöissä että kohderyhmälähtöisissä suunnitteluprojekteissa. Opiskelija tuntee vaatetusfysiologiaa ja osaa soveltaa sitä suunnitellessaan tuotteita. Hän osaa suunnitella vaatteeseen toimivat yksityiskohdat. Opiskelija osaa suunnitella tuotteita erilaisille vartaloille ja erilaisiin tilanteisiin ja osaa ottaa huomioon erilaisten materiaalien sopivuuden malleihin ja eri käyttötarkoituksiin.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Portfolio

Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">tuntee vartalotyyppit ja osaa soveltaa suunnitelmia niihinosaa suunnitella ja kuvata mittasuhteiltaan oikein tuotteita tyyliin sopivalla tekniikalla huomioiden asiakkaiden iän, erityispiirteet ja vartalotyyppinhahmottaa mallinsuunnitteluvaiheessa tuotteen valmistustekniikkaatuntee värien, kuvioiden ja materiaalien vaikutuksia mallien suunnittelussa.kuvaa vaihtoehtoja asiakaspalvelutilanteissatietää vaatetusfysiologian perusteet ja osaa valita sopivat materiaalit ja yksityiskohdat käyttötarkoituksen mukaanosaa seurata muodin kehitystä ja etsiä ideoita eri lähteistä
H3	<ul style="list-style-type: none">osaa suunnitella ja kuvata tuotteita tyyliin sopivalla tekniikallatuntee värien, kuvioiden ja materiaalien vaikutuksia mallien suunnittelussa.kuvaa vaihtoehtoja asiakaspalvelutilanteissatietää vaatetusfysiologian perusteita ja osaa valita materiaalit ja yksityiskohdat käyttötarkoituksen mukaanosaa etsiä ideoita suunnitelmiin lähteistä
T1	<ul style="list-style-type: none">osaa ohjattuna suunnitella toteuttamiskelpoisia tuotteita henkilöilletunnistaa tyyliin ja osaa ohjattuna suunnitella tyyliin sopivia lisäosiaosaa ohjattuna kuvata suunnitelmansa ymmärrettävällä tavallaosaa ohjattuna etsiä suunnitelmiinsa ideoita

5.2.2.3 Kaavoitus ja leikkuu 18 ov

OPINTOKONAISUUS Kaavoitus ja leikkuu 18 ov
OPINTOJAKSOT Hameen kaavoitus ja leikkuu (3ov), Puseron kaavoitus ja leikkuu (3ov), Housujen kaavoitus ja leikkuu (3 ov), Leningin kaavoitus ja leikkuu (3 ov), Jakun kaavoitus ja leikkuu (3 ov), Ammattialakohtainen tietotekniikka 1 (2ov), Ammattialakohtainen tietotekniikka 2 (1ov)
ESITIEVOAATIMUKSET -
TAVOITE Opiskelija osaa ottaa mitat asiakkailta ja soveltaa mittoja kaavoitukseen. Hän osaa tehdä mittalaskelmat ja käyttää mittataulukkoita. Opiskelija valmistaa kaavan, muuttaa sen henkilön mittoja vastaavaksi ja kuosittelee mallinmukaiseksi. Opiskelija osaa tehdä taloudelliset piirrosasetelmat. Hän osaa tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat. Opiskelija osaa käyttää ja huoltaa tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen ja toimii työryhmän jäsenenä. Opiskelija tuntee tietokoneavusteisen kaavoituksen periaatteet. Hän osaa tarkastaa ja tarvittaessa korjata valmiskaavat.
SISÄLLÖT Erilaiset vartalotyypit, mittataulukot ja mittalaskelmat Väljyysvarat Kuosittelua Vuorin ja tukikankaiden kaavoitus ja leikkuu Leikkuukaavat ja taloudellinen leikkuu Leikkaamon koneet ja laitteet Tietotekniikan hyödyntäminen kaavoituksessa Työturvallisuus
OPETUSMENETELMÄT Lähiopetus, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; 3 Muu arviointi; Jatkuva näyttö, oppimistehtävät

Opintokokonaisuuden arviointitasot:

Kiitettävä, K5	Opiskelijan on <ul style="list-style-type: none">• hallittava mittojen otto• tunnistettava erilaiset vartalomuodot• osattava tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja osattava käyttää mitta- taulukoita• osattava valita käyttökelpoiset kaavat• osattava kuositella kaavoista mallinmukaisia vaatteita• osattava muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osattava tehdä taloudelliset leikkuuasetelmat• osattava tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• osattava käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• tiedettävä teollisen leikkaamon toimintamalleja• pystyttävä toimimaan työryhmän jäsenenä
Hyvä, H3	Opiskelijan on <ul style="list-style-type: none">• osattava ottaa mitat• osattava käyttää mittataulukoita• osattava käyttää perus- ja valmiskaavoja• osattava tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osattava tehdä leikkuuasetelmia• osattava käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyttävä toimimaan ryhmän jäsenenä
Tyydyttävä, T1	Opiskelijan on <ul style="list-style-type: none">• osattava ohjattuna ottaa mitat• osattava ohjattuna käyttää mittataulukoita• osattava ohjattuna käyttää perus- ja valmiskaavoja• osattava ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osattava ohjattuna tehdä leikkuuasetelmia• osattava käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyttävä toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkuu

Hameen kaavoitus ja leikkuu 3 ov

Sisältö

Erilaiset vartalotyypit, mittataulukot ja laskelmat
Hameen kaava
Hameiden kuositteluja
Hameen vuori ja sen kaavoitus
Leikkuukaavat ja leikkuu
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tunnistaa erilaiset vartalomuodot ja soveltaa mittasuhteita kaavoitukseen. Opiskelija osaa tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja käyttää mittataulukoita. Opiskelija osaa piirtää täsmälliset kaavat.

Opiskelija muuttaa kaavan asiakkaan mittojen, mallin ja muodin mukaan. Hän ottaa kuosittelussa huomioon hameen käyttötarkoituksen, materiaalin käyttäytymisen ja valmistustavat.

Opiskelija tekee taloudelliset leikkuuasetelmat. Hän osaa tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat. Opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä sekä huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen. Hän pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Hameen kaavoitus ja leikkuu	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa eri vartalomuodot• tekee tarvittavat mittalaskelmat• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• piirtää täsmällisesti vaatteiden kaavat• kuosittelee kaavoista mallinmukaisia huomioiden asiakkaan toiveet• tekee taloudelliset leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä ja huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• toimii työryhmän jäsenenä
H3	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkailta• tunnistaa vartalomuotoja• osaa tehdä mittalaskelmia ja käyttää mittataulukoita• osaa piirtää käyttökelpoiset kaavat• kuosittelee mallinmukaisen vaateen• muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osaa tehdä leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmia• osaa käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna ottaa mitat• osaa ohjattuna käyttää mittataulukoita• osaa ohjattuna käyttää kaavoja• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osaa ohjattuna tehdä leikkuuasetelmia• osaa ohjattuna käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyy toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkuu

Puseron kaavoitus ja leikkuu 3 ov

Sisältö

Puseron kaava
Hihan kaava
Peruskaulukset
Puseron kuositteleva
Puseron leikkuu
Materiaalin menekki
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tunnistaa vartalomuodot ja soveltaa mittasuhteita kaavoitukseen. Hän osaa tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja käyttää tarvittavia mittataulukoita. Opiskelija osaa piirtää täsmälliset kaavat.

Opiskelija muuttaa kaavan asiakkaan mittojen, mallin ja muodin mukaan. Hän ottaa kuosittelevassa huomioon tuotteen käyttötarkoituksen, materiaalin käyttäytymisen ja valmistustavat.

Opiskelija osaa tehdä leikkuuasetelmat ja materiaalin menekkilaskelmat. Hän käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä sekä huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen.

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Puseron kaavoitus ja leikkaus	
opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa eri vartalomuodot• tekee tarvittavat mittalaskelmat• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• piirtää täsmällisesti vaatteiden kaavat• kuosittelee kaavoista mallinmukaisia huomioiden asiakkaan toiveet• tekee taloudelliset leikkausasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä ja huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• toimii työryhmän jäsenenä
H3	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa vartalomuotoja• osaa tehdä mittalaskelmia ja käyttää mittataulukoita• osaa piirtää käyttökelpoiset kaavat• kuosittelee mallinmukaisen vaatteen• muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osaa tehdä leikkausasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmia• osaa käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna ottaa mitat• osaa ohjattuna käyttää mittataulukoita• osaa ohjattuna käyttää kaavoja• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osaa ohjattuna tehdä leikkausasetelmia• osaa ohjattuna käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyy toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkaus

Housujen kaavoitus ja leikkaus 3 ov

Sisältö

Erilaiset vartalotyypit, mittataulukot ja laskelmat
Housun kaava
Kuositteluja
Leikkuukaavat ja taloudellinen leikkaus
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tunnistaa erilaiset vartalomuodot ja soveltaa mittasuhteita kaavoitukseen. Opiskelija osaa tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja käyttää mittataulukoita. Opiskelija osaa piirtää täsmälliset kaavat.

Opiskelija muuttaa kaavan asiakkaan mittojen, mallin ja muodin mukaan. Hän ottaa kuosittelussa huomioon tuotteen käyttötarkoituksen, materiaalin käyttäytymisen ja valmistustavat.

Opiskelija tekee taloudelliset leikkuuasetelmat. Hän osaa tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat. Opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä sekä huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen. Hän pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Housujen kaavoitus ja leikkuu	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa eri vartalomuodot• tekee tarvittavat mittalaskelmat• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• piirtää täsmällisesti vaatteiden kaavat• kuosittelee kaavoista mallinmukaisia huomioiden asiakkaan toiveet• tekee taloudelliset leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä ja huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• toimii työryhmän jäsenenä
H3	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkailta• tunnistaa vartalomuotoja• osaa tehdä mittalaskelmia ja käyttää mittataulukoita• osaa piirtää käyttökelpoiset kaavat• kuosittelee mallinmukaisen vaatteen• muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osaa tehdä leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmia• osaa käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna ottaa mitat• osaa ohjattuna käyttää mittataulukoita• osaa ohjattuna käyttää kaavoja• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osaa ohjattuna tehdä leikkuuasetelmia• osaa ohjattuna käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyy toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkaus

Leningin kaavoitus ja leikkaus 3 ov

Sisältö

Erilaiset vartalo-tyypit, mittataulukot ja laskelmat
Leningin kaava
Kuositteluja
Vuori ja sen kaavoitus
Leikkuukaavat ja taloudellinen leikkaus
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tunnistaa erilaiset vartalomuodot ja soveltaa mittasuhteita kaavoitukseen. Opiskelija osaa tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja käyttää mittataulukoita. Opiskelija osaa piirtää täsmälliset kaavat.

Opiskelija muuttaa kaavan asiakkaan mittojen, mallin ja muodin mukaan. Hän ottaa kuosittelussa huomioon tuotteen käyttötarkoituksen, materiaalin käyttäytymisen ja valmistustavat.

Opiskelija tekee taloudelliset leikkuuasetelmat. Hän osaa tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat. Opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä sekä huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen. Hän pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Leningin kaavoitus ja leikkaus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa eri vartalomuodot• tekee tarvittavat mittalaskelmat• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• piirtää täsmällisesti vaatteiden kaavat• kuosittelee kaavoista mallinmukaisia huomioiden asiakkaan toiveet• tekee taloudelliset leikkausasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä ja huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• toimii työryhmän jäsenenä
H3	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkailta• tunnistaa vartalomuotoja• osaa tehdä mittalaskelmia ja käyttää mittataulukoita• osaa piirtää käyttökelpoiset kaavat• kuosittelee mallinmukaisen vaatteiden• muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osaa tehdä leikkausasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmia• osaa käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna ottaa mitat• osaa ohjattuna käyttää mittataulukoita• osaa ohjattuna käyttää kaavoja• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osaa ohjattuna tehdä leikkausasetelmia• osaa ohjattuna käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyy toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkuu

Jakun kaavoitus ja leikkuu 3 ov

Sisältö

Erilaiset vartalo-tyypit, mittataulukot ja laskelmat
Jakun kaava
Kuositteluja
Vuorin ja tukikankaiden kaavoitus
Leikkuukaavat ja taloudellinen leikkuu
Työturvallisuus

Tavoite

Opiskelija tunnistaa erilaiset vartalomuodot ja soveltaa mittasuhteita kaavoitukseen. Opiskelija osaa tehdä mittalaskelmat kaavoitusta varten ja käyttää mittataulukoita. Opiskelija osaa piirtää täsmälliset kaavat.

Opiskelija muuttaa kaavan asiakkaan mittojen, mallin ja muodin mukaan. Hän ottaa kuosittelussa huomioon tuotteen käyttötarkoituksen, materiaalin käyttäytymisen ja valmistustavat.

Opiskelija tekee taloudelliset leikkuuasetelmat. Hän osaa tehdä materiaalin menekki- ja hintalaskelmat. Opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä sekä huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen. Hän pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Jakun kaavoitus ja leikkuu	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkaalta• tunnistaa eri vartalomuodot• tekee tarvittavat mittalaskelmat• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• piirtää täsmällisesti vaatteiden kaavat• kuosittelee kaavoista mallinmukaisia huomioiden asiakkaan toiveet• tekee taloudelliset leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä ja huoltaa välineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• toimii työryhmän jäsenenä
H3	<ul style="list-style-type: none">• ottaa mitat asiakkailta• tunnistaa vartalomuotoja• osaa tehdä mittalaskelmia ja käyttää mittataulukoita• osaa piirtää käyttökelpoiset kaavat• kuosittelee mallinmukaisen vaateen• muuttaa kaavaa asiakkaan mittojen mukaan• osaa tehdä leikkuuasetelmat• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmia• osaa käyttää ja huoltaa leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna ottaa mitat• osaa ohjattuna käyttää mittataulukoita• osaa ohjattuna käyttää kaavoja• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia muutoksia kaavoihin• osaa ohjattuna tehdä leikkuuasetelmia• osaa ohjattuna käyttää leikkuuvälineitä työturvallisesti• pystyy toimimaan ryhmän jäsenenä

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkuu

Ammattialakohtainen tietotekniikka 1 (2 ov)

Sisältö

Ammattialakohtaiset tietotekniikan soveltamismahdollisuudet
Tekijänoikeudet
Poikkileikkauskuvien piirtäminen
Mittataulukon editointi
Yksilöllinen/ varastokokoinen peruskaava
Kuositteluharjoituksia
Kaavan tulostaminen

Tavoite

Opiskelija tuntee tietotekniikan sovellusten käyttämahdollisuuksia vaatetusosalalla. Hän osaa muokata yksilöllisen mittataulukon, hakea koneelta tarvittaman kaavan ja tehdä yksinkertaisia kuositteluja.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Ammattialakohtainen tietotekniikka 1	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">osaa piirtää poikkileikkauskuvia koneellahallitsee mittataulukon editoinnin kaavoitusohjelmassakuositteleeosaa hakea oikean kaavan koneeltaosaa tulostaa tarkoituksenmukaiset kaavat koneelta
H3	<ul style="list-style-type: none">osaa piirtää poikkileikkauskuviaeditoi mittataulukkoaosaa hakea oikean kaavan koneeltakuosittelee yksinkertaisia kaavamuutoksiaosaa tulostaa tarvittavat peruskaavat koneelta
T1	<ul style="list-style-type: none">osaa ohjattuna piirtää poikkileikkauskuvia koneellaeditoi ohjattuna mittataulukkoitaosaa ohjattuna tehdä kuosittelujaosaa ohjattuna hakea kaavan koneeltaosaa ohjattuna tulostaa kaavan koneelta

Opintojakso ja laajuus

Kaavoitus ja leikkuu

Ammattialakohtainen tietotekniikka 2 (1 ov)

Sisältö

Poikkileikkauskuvia
Tuotekuvia
Mittataulukot ja laskelmat
Kuositteluja
Kustannuslaskenta

Tavoite

Opiskelija osaa käyttää ohjelmia vaatetusalan tehtävissä. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmia. Oppilas osaa tehdä tietokoneella tarvittavat kaavat ja työselosteet valmistettavaan tuotteeseen.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva seuranta
Oppimistehtävät

Ammattialakohtainen tietotekniikka 2	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• piirtää poikkileikkauskuvat• hallitsee mittataulukon editoinnin kaavoitusohjelmassa• tietää mitoitusjärjestelmät ja käyttää mittataulukoita• osaa hakea oikean kaavan koneelta• kuosittelee malleja• tekee materiaalin menekki- ja hintalaskelmat• tekee materiaalin kustannuslaskelmia
H3	<ul style="list-style-type: none">• piirtää poikkileikkauskuvia• hallitsee mittataulukon editoinnin kaavoitusohjelmassa• käyttää mittataulukoita• osaa hakea kaavan koneelta• kuosittelee yksinkertaisia malleja• käyttää kansainvälistä kaavoitusmateriaalia
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna piirtää poikkileikkauskuvia• hallitsee mittataulukon editoinnin• osaa ohjattuna hakea oikean kaavan koneelta• osaa ohjattuna tehdä tavallisimpia kaavamuutoksia

5.2.2.4 Muotoilu ja sovitus 3 ov

OPINTOKONAISUUS Muotoilu ja sovitus 3 ov
OPINTOJAKSOT Puseron muotoilu ja sovitus (1ov), Housujen muotoilu ja sovitus (0,5ov), Leningin muotoilu ja sovitus (0,5 ov), Jakun muotoilu ja sovitus (1 ov),
ESITIE TOVAATIMUKSET -
TAVOITE Opiskelija tulee vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden ja niiden vaikutuksen vaateen istuvuuteen. Opiskelija tunnistaa ja osaa korjata virheet kaavan muodossa. Opiskelija osaa analysoida asiakkaan vartalon piirteet ja ottaa ne huomioon vaateen muodossa. Hän osaa tehdä sovituserämuutokset ja korjaukset huomioiden asiakkaan vartalonpiirteet ja materiaalin vaikutuksen. Opiskelija suoriutuu sovitustilanteesta ja ottaa huomioon asiakkaan toiveet.
SISÄLLÖT Muotoilun ja sovituksen tarvikkeet ja välineet Vartaloanalyysi ja vartalon vaikutus tuotteen istuvuuteen Sovitusjärjestys Sovitusmuutosten tekeminen tuotteeseen Sovitusmuutosten vienti kaavaan Väljyydet ja niiden huomiointi Työturvallisuus
OPETUSMENETELMÄT Lähiopetus, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; 3 Muu arviointi; Jatkuva näyttö, oppimistehtävät

Opintokokonaisuuden arviointitasot:

Kiitettävä, K5	<ul style="list-style-type: none">Opiskelijan tulee ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välinen yhteys ja niiden vaikutus vaateen istuvuuteen.Opiskelijan on osattava analysoida asiakkaan vartalon piirteet ja osattava ottaa ne huomioon vaateen muodossa.Hänen on osattava tehdä vaateen sovituserämuutokset ja korjaukset.Opiskelijan on suoriuduttava luontevasti sovitustilanteesta ja otettava huomioon asiakkaan toiveet.
Hyvä, H3	Opiskelijan on <ul style="list-style-type: none">tunnistettava vartalon, kaavan ja muodon välinen yhteys ja niiden vaikutus vaateen istuvuuteentunnistettava ja osattava korjata virheetosattava analysoida asiakkaan vartalon piirteitäosattava tehdä vaatteisiin sovituserämuutoksia ja korjauksia suoriuduttava sovitustilanteesta
Tyydyttävä, T1	Opiskelijan on <ul style="list-style-type: none">ohjattuna tunnistettava virheetosattava ohjattuna tehdä yksinkertaisia sovituserämuutoksia

Opintojakso ja laajuus

Muotoilu ja sovittaminen

Puseron muotoilu ja sovitus 1 ov

Sisältö

Sovitusjärjestys ja sovittaminen
Vartaloanalyysi ja vartalon vaikutus tuotteen istuvuuteen
Sovitusmuutosten tekeminen tuotteeseen
Sovitusmuutosten vienti kaavaan

Tavoite

Opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden ja niiden vaikutuksen vaateen istuvuuteen. Opiskelija tunnistaa, osaa tehdä sovituserämuutokset ja korjaukset. Opiskelija suoriutuu sovitustilanteesta ja ottaa huomioon asiakkaan toiveet.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Puseron muotoilu ja sovitus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii ja ylläpitää asiakaspalvelutilojen siisteydestä omatoimisesti• on motivoitunut ja oma-aloitteinen• sovittaa huolellisesti, sujuvasti ja vastuullisesti• opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä• sovittaa ohjeita noudattaen huolella• sopeutuu työyhteisöön
T1	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ohjattuna asiakkaita• siistii asiakaspalvelutilat ohjeen saatuaan• sovittaa ohjattuna• toimii työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Muotoilu ja sovittaminen

Housujen muotoilu ja sovitus 0,5 ov

Sisältö

Sovitusjärjestys ja sovittaminen
Vartaloanalyysi ja vartalon vaikutus tuotteen istuvuuteen
Sovitusmuutosten tekeminen tuotteeseen

Tavoite

Opiskelija huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä. Hän osaa analysoida asiakkaan vartalon piirteet ottaa ne huomioon housun muodossa. Opiskelija osaa palvella asiakasta yksin tai työryhmän jäsenenä ja tuntee asiakaspalvelun toimintatavat. Hän osaa tehdä housun sovitusmuutokset ja korjaukset. Opiskelija suoriutuu sovituslanteesta ja ottaa huomioon asiakkaan toiveet.

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Housujen muotoilu ja sovitus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii ja ylläpitää asiakaspalvelutilojen siisteydestä omatoimisesti• on motivoitunut ja oma-aloitteinen• sovittaa huolellisesti, sujuvasti ja vastuullisesti• opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä• sovittaa ohjeita noudattaen huolella• sopeutuu työyhteisöön
T1	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ohjattuna asiakkaita• siistii ohjattuna asiakaspalvelutilat• sovittaa ohjattuna• toimii työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Muotoilu ja sovittaminen

Leningin muotoilu ja sovitus 0,5 ov

Sisältö

Sovitusjärjestys ja sovittaminen
Vartalon vaikutus tuotteen istuvuuteen
Sovitusmuutosten tekeminen tuotteeseen

Tavoite

Opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden ja niiden vaikutuksen vaateen istuvuuteen. Hän tunnistaa ja osaa korjata virheet tuotteen muodossa sekä suoriutuu sovitusilanteesta ja ottaa huomioon asiakkaan toiveet.

Opiskelija huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä. Hän osaa palvella asiakasta yksin tai työryhmän jäsenenä ja tuntee asiakaspalvelun toimintatavat.

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Leningin muotoilu ja sovitus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ja neuvoo asiakkaita asiantuntevasti yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii ja ylläpitää asiakaspalvelutilojen siisteyden omatoimisesti• on motivoitunut ja oma-aloitteinen• tekee tehtävät huolellisesti, sujuvasti ja vastuullisesti• opiskelija osaa muodostaa mallin mukaisen kaavan muotoilemalla• opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ja neuvoo asiakkaita asiallisesti, suullisesti tai kirjallisesti, yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä• tekee tehtävät ohjeita noudattaen ja huolella• sopeutuu työyhteisöön ja toimii sen ohjeiden
T1	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita, yksin tai ryhmän jäsenenä• siistii asiakaspalvelutilat ohjeen saatuaan• pyrkii tekemään työtehtävät huolella• toimii työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Muotoilu ja sovittaminen

Jakun muotoilu ja sovitus 1 ov

Sisältö

Sovitusjärjestys ja sovittaminen
Vartaloanalyysi ja vartalon vaikutus tuotteen istuvuuteen
Väljyydet ja niiden huomiointi
Sovitusmuutosten vieni tuotteeseen

Tavoite

Opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden ja niiden vaikutuksen vaateen istuvuuteen. Opiskelija tunnistaa ja osaa korjata virheet tuotteen muodossa huomioiden asiakkaan vartalonpiirteet ja materiaalin vaikutuksen. Opiskelija suoriutuu sovitusilanteesta ja ottaa huomioon asiakkaan toiveet. Opiskelija huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä. Opiskelija osaa palvella asiakasta yksin tai työryhmän jäsenenä ja tuntee asiakaspalvelun toimintatavat.

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Jakun muotoilu ja sovitus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita kohteliaasti yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii ja ylläpitää asiakaspalvelutilojen siisteydestä omatoimisesti• on motivoitunut ja oma-aloitteinen• sovittaa huolellisesti, sujuvasti ja vastuullisesti• opiskelija ymmärtää vartalon, kaavan ja muodon välisen yhteyden
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita yksin tai ryhmän jäsenenä• huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä• sovittaa ohjeita noudattaen• sopeutuu työyhteisöön
T1	<ul style="list-style-type: none">• palvelee ohjattuna asiakkaita• siistii ohjattuna asiakaspalvelutilat• toimii työyhteisössä

5.2.2.5 Valmistus 31 ov

OPINTOKONAISUUS Valmistus 31 ov
OPINTOJAKSOT Puseron valmistus (3ov), Housujen valmistus (3 ov), Leningin valmistus (3 ov), Jakun valmistus (3 ov), Vaatetusalaan tutustuminen (8 ov), Vaatetusalan työtehtävät (8 ov), Yritystoiminnan perusteet (1ov), Opinnäytetyö (2ov)
ESITIEVOVAATIMUKSET - vaatetusalan perusosaaminen
TAVOITE Opiskelija osaa valita valmistettaviin tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet sekä käytettävät koneet ja laitteet. Hän ymmärtää tekstiilin rakenteen ja kuvioinnin vaikutukset suunnitelmiin ja valmistukseen. Opiskelija hallitsee tuotteiden valmistuksen erilaisia perusrakenteita ja osaa muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan. Hän huomioi valmistuksessa käytettävät koneet ja laitteet. Opiskelija osaa suunnitella, valmistaa ja viimeistellä tuotteet laadukkaasti, käyttäen tarvittavia koneita ja laitteita turvallisesti ja ergonomisesti. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmia ja arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa. Opiskelija osaa hahmottaa yrityksen liikeidean ja sen kannattavuutta. Hän osaa laatia rahoituslaskelman ja kykenee arvioimaan vakuustarvetta. Opiskelija osaa tunnistaa ja toteuttaa yrityksen toimintaprosessin sekä hallitsee yrityksen perustamistoimet.
SISÄLLÖT Asiakaspalvelu Valmistuksen suunnittelu Tuotteiden valmistus Valmistukseen liittyvät koneet ja apulaitteet Yrityksen perustaminen ja perustamisprosessi Yritystoiminnan edellytykset Tuotteiden hinnoittelu ja kustannuslaskenta Työturvallisuus
OPETUSMENETELMÄT Lähiopetus, Opintokäynnit, Oppimistehtävät, Tutkiva oppiminen, Työssäoppiminen
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; 3 Muu arviointi: Jatkuva näyttö, oppimistehtävät, tuotteet, portfolio

Opintokokonaisuuden arviointitasot:

Kiitettävä, K5	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava valita valmistettaviin tuotteisiin tarkoituksenmukaiset materiaalit ja lisätarvikkeet• ymmärrettävä tekstiilin rakenteen ja kuvioinnin vaikutukset suunnitelmiin• hallittava tuotteiden valmistuksen erilaiset perusrakenteet ja yksityiskohdat sekä osattava muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan• osattava valita eri vaihtoehdoista laadullisesti ja teknisesti paras sekä käyttökelpoisin työtap• osattava ottaa huomioon materiaalin käyttäytyminen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita• osattava laatia tuotteiden työjärjestykset• osattava järjestellä ergonomisesti ja tuotannollisesti toimiva työympäristö• osattava tehdä asiakastöille kustannuslaskelmat ja hinnoitella tuotteet• valmistettava tuote sovitun aikataulun mukaisesti• osattava valmistaa eri materiaaleista erilaisiin käyttötilanteisiin sopivia laadukkaita tuotteita• osattava noudattaa tuotteiden valmistusohjeita• osattava käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita• pystyttävä valitsemaan ja käyttämään erilaisia valmistamista helpottavia lisä- ja apulaitteita• osattava viimeistellä valmistamansa tuotteet laadukkaasti, turvallisesti ja ergonomisesti• osattava arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa• sisäistettävä yrittäjyyden perusajatus, joka näkyy hänen toiminnassaan, asiakaspalvelutilanteissa ja tuotteiden valmistuksessa• ymmärrettävä kustannusten seurannan merkitys ja osattava toimia taloudellisesti ja vastuuntuntoisesti• osattava tarkastella omaa ammattitaitoaan ja valmiuksiaan• osattava muodostaa käsitys omasta roolistaan ja vastuustaan organisaation toiminnassa.
Hyvä, H3	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava valita valmistettaviin tuotteisiin tarkoituksenmukaiset materiaalit ja lisätarvikkeet• ymmärrettävä tekstiilin rakenteen ja kuvioinnin vaikutukset suunnitelmiin• tunnettava tuotteiden valmistuksen erilaiset perusrakenteet• osattava valita työtap• osattava valita valmistuksen eri vaiheisiin koneet ja laitteet• osattava laatia työjärjestyksiä• osattava järjestellä ergonominen työympäristö• osattava tehdä asiakastöille kustannuslaskelma• valmistettava vaate• osattava valmistaa käyttökelpoisia tuotteita• osattava noudattaa tuotteiden valmistusohjeita• osattava käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaa työturvallisuusohjeita• osattava viimeistellä valmistamansa tuotteet• osattava toimia yksilö- ja tiimityössä• osattava arvioida työtään• tunnettava yrittäjyyden perusajatus• tunnettava kustannusten seurannan merkitys• ymmärrettävä oma roolinsa organisaation toiminnassa

Tyydyttävä, T1	<p>Opiskelijan on</p> <ul style="list-style-type: none">• osattava ohjattuna valita tuotteisiin tarkoituksenmukainen materiaali ja lisätarvikkeet• osattava ohjattuna valita perustyötavoista sopivin vaihtoehto valmistettavaan tuotteeseen• osattava ohjattuna laatia työjärjestyksiä• osattava ohjattuna valita työhön parhaiten soveltuva kone ja laite• osattava ohjattuna laatia tuotteiden kustannuslaskelmia• osattava ohjattuna tulkita valmiiksi laadittuja yksinkertaisia työjärjestyksiä ja ohjeita• osattava ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita• osattava ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia vaatteita• osattava ohjattuna arvioida työtään• osattava noudattaa työturvallisuusohjeita• tiedettävä yrittäjyyden perusajatus• ymmärrettävä oma roolinsa organisaation toiminnassa
----------------	--

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Puseron valmistus 3 ov

Sisältö

Materiaalit ja lisätarvikkeet
Perusrakenteita ja yksityiskohtia
Työjärjestys ja työtavat
Tuotteen valmistus
Kustannuseuranta ja hinnoittelu
Työturvallisuus ja ergonomia

Tavoite

Opiskelija osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet. Hän hallitsee valmistuksen perusrakenteet ja yksityiskohdat sekä osaa muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan. Opiskelija osaa valita eri vaihtoehdoista toimivan työtavan. Hän osaa ottaa huomioon materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita.

Opiskelija osaa laatia työjärjestyksen ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistamansa tuotteen.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee laadukkaan tuotteen. Hän osaa käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti ja noudattaen työturvallisuusohjeita.

Opiskelija ymmärtää kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti ja vastuuntuntoisesti. Hän osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Opintokäynti
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuote

Puseron valmistus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee erilaisia perusrakenteita ja yksityiskohtia sekä osaa muuttaa niitä mallin mukaan valitsee toimivan työtavan huomioi materiaalin rakenteen, kuvioinnin ja käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii toteuttamiskelpoisia työjärjestyksiä järjestellee ergonomisesti toimivan työympäristön palvelee asiakkaita materiaaleihin ja tuotevalintoihin liittyvissä asioissa osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistaa joutuisasti tekee tarkoituksenmukaisia hinta- ja laatuvertailuja osaa tulkita ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet laadukkaasti pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa tuntee yrittäjyyden perusajatuksen, joka näkyy hänen toiminnassaan tuntee kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti
H3	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee perusrakenteita ja yksityiskohtia valitsee käyttökelpoisia työtapoja huomioi materiaalin valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii työjärjestyksiä osaa tehdä kustannuslaskelmia ja hinnoitella tuotteen osaa noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet toimii yksilö- tai tiimityössä arvioi työtään tuntee yrittäjyyden perusajatuksen tuntee kustannusten seurannan merkityksen
T1	<ul style="list-style-type: none"> osaa ohjattuna valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet osaa ohjattuna valita perustyötavoista sopivan vaihtoehdon valmistettaviin tuotteisiin osaa ohjattuna laatia työjärjestyksiä osaa ohjattuna valita soveltuvat koneet ja laitteet osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita osaa ohjattuna arvioida työtään noudattaa työturvallisuusohjeita ymmärtää yrittäjyyden perusajatuksen ymmärtää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Housujen valmistus 3 ov

Sisältö

Materiaalit ja lisätarvikkeet
Perusrakenteita ja yksityiskohtia
Työjärjestys ja työtavat
Tuotteen valmistus
Kustannuseuranta ja hinnoittelu
Työturvallisuus ja ergonomia

Tavoite

Opiskelija osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet. Hän hallitsee valmistuksen perusrakenteet ja yksityiskohdat sekä osaa muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan. Opiskelija osaa valita eri vaihtoehtoista toimivan työtavan. Hän osaa ottaa huomioon materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita.

Opiskelija osaa laatia työjärjestyksen ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistamansa tuotteen.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee laadukkaan tuotteen. Hän osaa käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti ja noudattaen työturvallisuusohjeita.

Opiskelija ymmärtää kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti ja vastuuntuntoisesti. Hän osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Opintokäynti
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuote

Housujen valmistus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee erilaisia perusrakenteita ja yksityiskohtia sekä osaa muuttaa niitä mallin mukaan valitsee toimivan työtavan huomioi materiaalin rakenteen, kuvioinnin ja käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii toteuttamiskelpoisia työjärjestyksiä järjestele ergonomisesti toimivan työympäristön palvelee asiakkaita materiaaleihin ja tuotevalintoihin liittyvissä asioissa osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistaa joutuisasti tekee tarkoituksenmukaisia hinta- ja laatuvertailuja osaa tulkita ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet laadukkaasti pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa tuntee yrittäjyyden perusajatuksen, joka näkyy hänen toiminnassaan tuntee kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti
H3	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee perusrakenteita ja yksityiskohtia valitsee käyttökelpoisia työtapoja huomioi materiaalin valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii työjärjestyksiä osaa tehdä kustannuslaskelmia ja hinnoitella tuotteen osaa noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet toimii yksilö- tai tiimityössä arvioi työtään tuntee yrittäjyyden perusajatuksen tuntee kustannusten seurannan merkityksen
T1	<ul style="list-style-type: none"> osaa ohjattuna valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet osaa ohjattuna valita perustyötavoista sopivan vaihtoehdon valmistettaviin tuotteisiin osaa ohjattuna laatia työjärjestyksiä osaa ohjattuna valita soveltuvat koneet ja laitteet osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita osaa ohjattuna arvioida työtään noudattaa työturvallisuusohjeita ymmärtää yrittäjyyden perusajatuksen ymmärtää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Leningin valmistus 3 ov

Sisältö

Materiaalit ja lisätarvikkeet
Perusrakenteita ja yksityiskohtia
Työjärjestys ja työtavat
Tuotteen valmistus
Kustannusseuranta ja hinnoittelu
Työturvallisuus ja ergonomia

Tavoite

Opiskelija osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet. Hän hallitsee valmistuksen perusrakenteet ja yksityiskohdat sekä osaa muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan. Opiskelija osaa valita eri vaihtoehtoja toimivan työtavan. Hän osaa ottaa huomioon materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita.

Opiskelija osaa laatia työjärjestyksen ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistamansa tuotteen.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee laadukkaan tuotteen. Hän osaa käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti ja noudattaen työturvallisuusohjeita.

Opiskelija ymmärtää kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti ja vastuuntuntoisesti. Hän osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Opintokäynti
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuote

Leningin valmistus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none"> • osaa valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet • tuntee erilaisia perusrakenteita ja yksityiskohtia sekä osaa muuttaa niitä mallin mukaan • valitsee toimivan työtavan • huomioi materiaalin rakenteen, kuvioinnin ja käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita • laatii toteuttamiskelpoisia työjärjestyksiä • järjestelee ergonomisesti toimivan työympäristön • palvelee asiakkaita materiaaleihin ja tuotevalintoihin liittyvissä asioissa • osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella • valmistaa joutuisasti • tekee tarkoituksenmukaisia hinta- ja laatuvertailuja • osaa tulkita ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita • käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita • viimeistelee valmistamansa tuotteet laadukkaasti • pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä • osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa • tuntee yrittäjyyden perusajatuksen, joka näkyy hänen toiminnassaan • tuntee kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti
H3	<ul style="list-style-type: none"> • osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet • tuntee perusrakenteita ja yksityiskohtia • valitsee käyttökelpoisia työtapoja • huomioi materiaalin valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita • laatii työjärjestyksiä • osaa tehdä kustannuslaskelmia ja hinnoitella tuotteen • osaa noudattaa tuotteiden valmistusohjeita • käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä noudattaen työturvallisuusohjeita • viimeistelee valmistamansa tuotteet • toimii yksilö- tai tiimityössä • arvioi työtään • tuntee yrittäjyyden perusajatuksen • tuntee kustannusten seurannan merkityksen
T1	<ul style="list-style-type: none"> • osaa ohjattuna valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet • osaa ohjattuna valita perustyötavoista sopivan vaihtoehdon valmistettaviin tuotteisiin • osaa ohjattuna laatia työjärjestyksiä • osaa ohjattuna valita soveltuvat koneet ja laitteet • osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita • osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita • osaa ohjattuna arvioida työtään • noudattaa työturvallisuusohjeita • ymmärtää yrittäjyyden perusajatuksen • ymmärtää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Jakun valmistus 3 ov

Sisältö

Materiaalit ja lisätarvikkeet
Perusrakenteita ja yksityiskohtia
Työjärjestys ja työtavat
Tuotteen valmistus
Kustannusseuranta ja hinnoittelu
Työturvallisuus ja ergonomia

Tavoite

Opiskelija osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet. Hän hallitsee valmistuksen perusrakenteet ja yksityiskohdat sekä osaa muuttaa niitä mallin ja asiakkaan toiveiden mukaan. Opiskelija osaa valita eri vaihtoehdoista toimivan työtavan. Hän osaa ottaa huomioon materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita.

Opiskelija osaa laatia työjärjestyksen ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistamansa tuotteen.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee laadukkaan tuotteen. Hän osaa käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti ja noudattaen työturvallisuusohjeita.

Opiskelija ymmärtää kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti ja vastuuntuntoisesti. Hän osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Opintokäynti
Tutkiva oppiminen

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät
Tuote

Jakun valmistus	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee erilaisia perusrakenteita ja yksityiskohtia sekä osaa muuttaa niitä mallin mukaan valitsee toimivan työtavan huomioi materiaalin rakenteen, kuvioinnin ja käyttäytymisen valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii toteuttamiskelpoisia työjärjestyksiä järjestelee ergonomisesti toimivan työympäristön palvelee asiakkaita materiaaleihin ja tuotevalintoihin liittyvissä asioissa osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistaa joutuisasti tekee tarkoituksenmukaisia hinta- ja laatuvertailuja osaa tulkita ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet laadukkaasti pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä osaa arvioida työtään valmistuksen eri vaiheissa tuntee yrittäjyyden perusajatuksen, joka näkyy hänen toiminnassaan tuntee kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti
H3	<ul style="list-style-type: none"> osaa valita materiaalit ja lisätarvikkeet tuntee perusrakenteita ja yksityiskohtia valitsee käyttökelpoisia työtapoja huomioi materiaalin valitessaan työtapoja ja valmistuksessa käytettäviä koneita ja laitteita laatii työjärjestyksiä osaa tehdä kustannuslaskelmia ja hinnoitella tuotteen osaa noudattaa tuotteiden valmistusohjeita käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä noudattaen työturvallisuusohjeita viimeistelee valmistamansa tuotteet toimii yksilö- tai tiimityössä arvioi työtään tuntee yrittäjyyden perusajatuksen tuntee kustannusten seurannan merkityksen
T1	<ul style="list-style-type: none"> osaa ohjattuna valita tuotteisiin materiaalit ja lisätarvikkeet osaa ohjattuna valita perustyötavoista sopivan vaihtoehdon valmistettaviin tuotteisiin osaa ohjattuna laatia työjärjestyksiä osaa ohjattuna valita soveltuvat koneet ja laitteet osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita osaa ohjattuna arvioida työtään noudattaa työturvallisuusohjeita ymmärtää yrittäjyyden perusajatuksen ymmärtää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Vaatetusalaan tutustuminen 8 ov

Sisältö

Työturvallisuus ja työsuojelu
Työelämän vaatimukset työntekijälle
Työyhteisöön tutustuminen
Perehtyminen työpaikan koneisiin, laitteisiin ja työtapoihin
Yrityksen työtehtävät
Yrittäjyys
Ongelmanratkaisu ja tiedonhankinta

Tavoite

Opiskelija osaa käyttäytyä työelämän normien mukaisesti yhteistyökykyisesti ja suhtautuu annettuun ohjaukseen myönteisesti. Hän noudattaa sovittuja työaikoja ja osaa kommunikoida työpaikkaohjaajan sekä muiden työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa.
Opiskelija on innostunut, motivoitunut, oma-aloitteinen ja huolellinen. Hän työskentelee vastuullisesti työyhteisön jäsenenä.

Arviointi

Jatkuva näyttö
Työtehtävät
Oppimispäiväkirja

Vaatetusalaan tutustuminen (asiakaspalvelu/valmistus)	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• järjestee ergonomisesti toimivan työympäristön• palvelee ja opastaa asiakkaita• pystyy huomioimaan asiakkaan toivomukset• käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita• työskentelee laadukkaasti, turvallisesti ja ergonomisesti• toimii yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään ja tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• osaa toimia taloudellisesti ja vastuullisesti• hyödyntää saamaansa ohjauksen
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita• käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti sekä noudattaen työturvallisuusohjeita• toimii yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään ja tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• pyrkii toimimaan taloudellisesti ja vastuullisesti• hyödyntää saatua ohjausta
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita• osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita / palvelee ohjattuna• osaa ohjattuna arvioida työtään• noudattaa työturvallisuusohjeita• tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• tietää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Vaatetusalan työtehtävät 8 ov

Sisältö

Työturvallisuus ja työsuojelu
Työpaikan vaatimukset työntekijälle
Työyhteisöön tutustuminen
Perehtyminen työpaikan tiloihin, koneisiin, laitteisiin, tapoihin ja henkilöstöön
Yrityksen työtehtävät joko valmistuksessa tai asiakaspalvelussa

Tavoite

Opiskelija osaa käyttäytyä työelämän normien mukaisesti yhteistyökykyisesti ja suhtautuu annettuun ohjaukseen myönteisesti. Hän noudattaa sovittuja työaikoja ja osaa kommunikoida työpaikkaohjaajan, muiden työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa luontevasti.
Opiskelija on motivoitunut, oma-aloitteinen ja huolellinen. Hän työskentelee sujuvasti ja vastuullisesti työyhteisön jäsenenä huolehtien yleisestä viihtyvyydestä ja työturvallisuudesta.

Arviointi

Jatkuva näyttö
Työtehtävät
Oppimispäiväkirja

Vaatetusalan työtehtävät (asiakaspalvelu/valmistus)	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• järjestee ergonomisesti toimivan työympäristön• palvelee ja opastaa asiakkaita• pystyy huomioimaan asiakkaan toivomukset• käyttää ja huoltaa koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti oikein sekä noudattaen työturvallisuusohjeita• työskentelee laadukkaasti, turvallisesti ja ergonomisesti• toimii yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään ja tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• osaa toimia taloudellisesti ja vastuullisesti• hyödyntää saamaansa ohjauksen
H3	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakkaita• käyttää ja huoltaa tavallisimpia koneita, laitteita ja välineitä ergonomisesti sekä noudattaen työturvallisuusohjeita• toimii yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään ja tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• pyrkii toimimaan taloudellisesti ja vastuullisesti• hyödyntää saatua ohjausta
T1	<ul style="list-style-type: none">• osaa ohjattuna käyttää ja huoltaa peruskoneita ja -laitteita• osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisia tuotteita / palvelee ohjattuna• osaa ohjattuna arvioida työtään• noudattaa työturvallisuusohjeita• tuntee yrittäjyyden perusajatuksen• tietää oma roolinsa työyhteisössä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Yritystoiminnan perusteet 1 ov

Sisältö

Yritysmuodot
Liikeidea ja yrityksen perustamistoimenpiteet
Rahoituslaskelma ja sen laatiminen sekä rahoitusjärjestelyt
Kustannuslaskenta ja hinnoittelu
Sidosryhmät
Markkinointi pienyrityksen näkökulmasta

Tavoite

Opiskelija osaa hahmottaa yrityksen liikeidean ja sen kannattavuuden. Hän tunnistaa kilpailun ja kysynnän sekä niiden vaikutuksen liiketoimintaan. Opiskelija osaa laatia rahoituslaskelman ja hinnoitella yrityksen tuotteen. Hänellä on kyky käynnistää markkinointitoimenpiteet ja hyödyntää organisaatioiden ja asiantuntijoiden tuen.

Opetusmenetelmät

Lähiopetus
Oppimistehtävät
Opintokäynnit

Arviointi

Jatkuva näyttö
Oppimistehtävät

Yritystoiminnan perusteet	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">tuntee yrittäjyyden perusajatuksen, joka näkyy hänen toiminnassaantuntee kustannusten seurannan merkityksen ja osaa toimia taloudellisesti ja vastuullisestituntee yritysmuotoja ja yrityksen perustamistoimenpiteitäosaa käynnistää markkinoinnin perustoimenpiteitätuntee tarvittavat sidosryhmät ja osaa hakea tietoa tietoverkosta tai sidosryhmiltä
H3	<ul style="list-style-type: none">tuntee yrittäjyyden perusajatuksentuntee kustannusten seurannan merkityksen ja toimii taloudellisesti ja vastuullisestiosaa perustellusti valita yritysmuodon ja tehdä yrityksen perustamistoimenpiteetosaa suunnitella yrityksen markkinointiatuntee tarvittavat sidosryhmät ja osaa hakea tietoa tietoverkosta tai sidosryhmiltä
T1	<ul style="list-style-type: none">osaa ohjattuna laatia käyttökelpoisia tuotteiden kustannuslaskelmiaymmärtää yrittäjyyden perusajatuksenosaa hakea tietoa tietoverkosta tai sidosryhmiltä

Opintojakso ja laajuus

Valmistus

Opinnäytetyö 2 ov

Sisältö

Tuotteen suunnittelu ja valmistus
Raportointi ja esittäminen
 Oppimispäiväkirja
 Kustannusseuranta

Tavoite

Opinnäytetyö on tuote ja sen valmistuksen raportointi ja esittäminen. Tavoitteena on opiskelijan kehittymisen omatoimisuuteen. Opiskelija yhdistää opetuksen eri osa-alueiden tietoja ja käyttää tarkoituksenmukaisia työskentelymenetelmiä. Hän osaa ratkaista ongelmia ja arvioida tulosta.

Opiskelija valitsee tuotteeseen sopivat materiaalit, koneet ja laitteet, valmistaa laadukkaan tuotteen ja viimeistelee sen ergonomisesti ja työturvallisesti. Opiskelija laatii työjärjestykset ja piirtää rakennekuvat sekä tulkitsee ja noudattaa tuotteiden valmistusohjeita. Hän osaa tehdä kustannuslaskelmat ja hinnoitella valmistamansa tuotteen.

Opetusmenetelmät

Tutkiva oppiminen

Arviointi

Opinnäytetyö: Tuote ja portfolio
Näyttö 3

Opinnäytetyö	
Opiskelija	
K5	<ul style="list-style-type: none">• valitsee oikeat materiaalit tuotteisiin• hallitsee tuotteiden valmistuksen erilaiset rakenteet ja yksityiskohdat• osaa ottaa huomioon materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja, koneita ja laitteita• valmistaa tuotteet joutuisasti, ergonomisesti ja työturvallisesti• osaa viimeistellä valmistamansa tuotteet laadukkaasti• pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä luontevasti• osaa arvioida työtään• toimii taloudellisesti ja vastuullisesti
H3	<ul style="list-style-type: none">• valitsee materiaalit tuotteisiin• hallitsee tuotteiden valmistuksen erilaiset rakenteet• huomioi materiaalin käyttäytymisen valitessaan työtapoja, koneita ja laitteita• valmistaa tuotteet sovitun aikataulun mukaisesti• osaa viimeistellä valmistamansa tuotteet• pystyy toimimaan yksilö- ja tiimityössä• osaa arvioida työtään• toimii vastuullisesti• tuote on laatuvaatimukset täyttävä
T1	<ul style="list-style-type: none">• valitsee ohjattuna materiaalit tuotteisiin• osaa valita ohjattuna perustyötavoista sopivan vaihtoehdon• osaa valita ohjattuna työtapoihin ja materiaaliin soveltuvat koneet ja laitteet• osaa ohjattuna valmistaa käyttökelpoisen tuotteen• osaa ohjattuna arvioida työtään

5.2.3 Näyttöjen toteuttamissuunnitelma

Pukuompelun näyttöjen toteuttamissuunnitelma 2006 – 2009 MUKAUTETTU, näyttöjen koonti

	Näyttö 1	Näyttö 2	Näyttö 3	
Paikka	Salpaus / Lahti	Salpaus / Lahti	Salpaus/ Lahti	
Ajankohta	1. vuoden 5. jakso	2. vuoden 3. jakso.	3. vuoden 3. jakso	
Arvioijat	Opettajat	Opettajat	Opettajat	
Opintokokonaisuus	Perusosaaminen	Tuotesuunnittelu	Valmistus	
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta	Valmistuksen suunnittelun perustaidot Kaavoituksen perustaidot Leikkuun perustaidot Ompelun perustaidot	Mallinsuunnittelu	Valmistuksen suunnittelu	
Työtehtävän hallinta			Valmistus	
Työn perustana olevan tiedon hallinta		Pukeutumistyylien tunteminen Pukeutumisetiketin tunteminen		
Työturvallisuus				
Ydinosaaminen		Ongelmanratkaisutaidot Vuorovaikutus ja viestintätaidot Yhteistyötaidot	Ongelmanratkaisutaidot Yhteistyötaidot	

Yhteiset painotukset		teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	Yrittäjyys Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen	
Opintokokonaisuus		Materiaalituntemus	Kaavoitus ja leikkuu	
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta			Kaavojen piirtäminen Kuosittelu Leikkuu	
Työtehtävän hallinta		raaka-aineen testaus ja tunnistus Käyttöominaisuuksien testaus ja materiaalivalinnat	Työvälineiden hallinta	
Työn perustana olevan tiedon hallinta		Vaatetusalan materiaalien ja käyttöominaisuuksien tuntemus	Mittataulukon tuntemus	
Työturvallisuus			Työturvallisuuden hallinta	
Ydinosaaminen				
Yhteiset painotukset				
Opintokokonaisuus			Muotoilu ja sovitus	
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta				
Työtehtävän hallinta			Sovittaminen ja sovitustöiden siirtäminen kaavaan	
Työn perustana olevan tiedon hallinta				
Työturvallisuus				
Ydinosaaminen			Vuorovaikutus ja viestintätaidot Esteettiset taidot	

Pukuompelu, mukautettu/yksilöllistetty
TEVSN06A

Yhteiset painotukset			Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	
Opintokokonaisuus				
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta				
Työtehtävän hallinta				
Työn perustana olevan tiedon hallinta				
Työturvallisuus				
Ydinosaaminen				
Yhteiset painotukset				
				Muut valinnaiset opinnot
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta				Kaavojen piirtäminen Valmistuksen suunnittelu
Työtehtävän hallinta				Kuosittelu Leikkuu Valmistus Työvälineiden hallinta
Työn perustana olevan tiedon hallinta				Työturvallisuuden hallinta Ongelmanratkaisutaidot
Työturvallisuus				
Ydinosaaminen				
Yhteiset painotukset				Ongelmanratkaisutaidot Vuorovaikutus ja viestintätaidot Yhteistyötaidot

5.2.3.1 Näyttö 1

Perusosaaminen, 26 ov

Ajankohta 1.v /5. moduuli

Näytön kuvaus

Opiskelija piirtää leikkuukaavat, joissa on tarvittavat kaavamerkinnot, tekee asetelman, leikkaa kappaleet ja merkitsee ne valmistusta varten. Hän valitsee valmistettavan tuotteen materiaaliin sopivan tukikankaan sekä valmistuksessa käytettäviin koneisiin sopivat ompelulangat ja neulat.

Opiskelija ompelee, silittää ja viimeistelee tuotteen laatutavoitteiden mukaisesti. Hän osaa valmistaa tuotteen työjärjestyksen mukaan. Opiskelija langoittaa koneet ja huolehtii käyttämiensä koneiden puhdistuksesta ja työpisteensä siisteydestä.

Näyttöympäristö

Vaatetusalan perusosaamisen ammattiosaamisen näyttö annetaan oppilaitoksessa.

Perusosaamisen ammattiosaamisen näytössä käytetään ompelukoneita, silityslaitteita sekä yksittäiskappaleiden leikkuussa tarvittavia työvälineitä. Lisäksi käytetään kyniä, viivaimia ja muita piirustusvälineitä. Opiskelija voi antaa ammattiosaamisen näytön yksin tai työryhmän jäsenenä.

Arviointi

Ammatinopettaja/ammatinopettajat

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Tuotesuunnittelun perustaidot	<p>piirtää tuotteet ja niiden osat ohjattuna</p> <p>käyttää valmiita väripaletteja ohjattuna</p> <p>värittää kuvan</p>	<p>piirtää tai tuottaa suunniteltua mallia vastaavia kuvia.</p> <p>sekoittaa erilaisia värejä.</p> <p>käyttää kuvan tulkitsemista helpottavaa värystä.</p>	<p>piirtää tai tuottaa muodoiltaan sopuisia suunnitelmia ottaen huomioon tyylit ja vallitsevat trendit.</p> <p>sekoittaa väreistä haluamiaan sävyjä.</p> <p>ilmaisee omat suunnitelmansa ja materiaalit tunnistettavasti.</p>
Valmistuksen suunnittelun perustaidot	<p>tulkitsee tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä tai valitsee sopivat työtavat ohjattuna</p>	<p>tulkitsee tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä mallin tai mallivaatteen mukaan.</p>	<p>tulkitsee itsenäisesti tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä tai päättelee työjärjestyksen mallista.</p> <p>käyttää annettuja rakennekuvia työjärjestyksen suunnittelun pohjana.</p>
Kaavoituksen perustaidot	<p>käyttää ohjattuna oikean kokoista valmiskaavaa.</p> <p>käyttää ohjattuna kaavoitus- ja mittavälineitä</p> <p>tekee yksinkertaisia mittauksia ohjattuna.</p> <p>käyttää kaavoissa tärkeimpiä kaavamerkkejä ohjattuna.</p>	<p>käyttää oikean kokoista valmiskaavaa</p> <p>käyttää kaavoituksessa tarvittavia mittoja</p> <p>tekee yksinkertaisia mittauksia ja tarkistaa saumojen pituudet.</p> <p>käyttää leikkuukaavoissa tarvittavia kaavamerkkejä.</p>	<p>käyttää valmiskaavaa ja tekee oikeat yksinkertaiset kaavamuutokset.</p> <p>käyttää kaavoituksessa tarvittavia mittoja riittäväällä tarkuudella</p> <p>tekee itsenäisesti mittauksia ja tarkistaa kaavanosien muodot.</p> <p>käyttää leikkuukaavoissa työtapojen mukaisia kaavamerkkejä.</p>

<p>Leikkuun perustaidot</p>	<p>tekee ohjattuna yksinkertaisen leikkuusuunnitelman</p>	<p>tekee leikkuusuunnitelman materiaalille.</p>	<p>piirtää täsmälliset leikkuukaavat ja tekee itsenäisesti taloudellisen leikkuusuunnitelman.</p>
<p>Ompelun perustaidot</p>	<p>leikkaa ja merkitsee ohjattuna kappaleet</p>	<p>Leikkaa ja merkitsee kappaleet .</p>	<p>Leikkaa ja merkitsee kappaleet itsenäisesti.</p>
	<p>noudattaa saamiaan työturvallisuusmääräyksiä ja - ohjeita. ompelee ohjattuna tuotteen</p>	<p>noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.</p>	<p>noudattaa omatoimisesti alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.</p>
	<p>käyttää ja säätää ohjattuna valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita ohjeiden mukaan.</p>	<p>käyttää ja säätää valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita materiaalin mukaan.</p>	<p>ompelee tehtävän mukaisen tuotteen annetun aikataulun puitteissa</p>
	<p>noudattaa työturvallisuusohjeita.</p>	<p>noudattaa työturvallisuusohjeita ja huolehtii työympäristönsä siisteydestä.</p>	<p>ompelee tehtävän mukaisen tuotteen joutuisasti ja oikeilla työotteilla.</p>
		<p>viimeistelee tuotteen ja varmistaa tuotteen laadun ohjaajalta.</p>	<p>käyttää itsenäisesti valmistuksessa tarvittavia koneita ja laitteita.</p>
			<p>testaa ja säätää koneita sekä silityslaitteita omatoimisesti materiaalien mukaan sekä huolehtii niiden päivittäisestä huollosta. huolehtii työympäristönsä viihtyisyydestä.</p>
			<p>viimeistelee tuotteen luovutuskuntoon. huolehtii työskentelyn aikana laatutavoitteiden toteutumisesta.</p>

5.2.3.2 Näyttö 2

Tuotesuunnittelu, 3ov
Materiaalituntemus, 2ov

Ajankohta 2.v / 3 moduuli

Tuotesuunnittelu 3 ov

Näytön kuvaus

Opiskelija suunnittelee tietylle kohderyhmälle tai tiettyyn käyttötarkoitukseen sopivia vaatteita, asusteita tai niiden osia käyttäen suunnitelmissaan värejä ja materiaaleja.

Opiskelija tulkitsee asiakkaan tyyliä, olemusta ja vartaloa. Suunnitelmassa tulevat esiin asiakkaan tai kohderyhmän toiveet. Hän tuottaa tuotesuunnittelussa tarvittavia kuvia, jotka tehdään piirtäen, kollaasein tai tietokoneen kuvankäsittelyohjelmilla.

Näyttöympäristö

Opiskelija suorittaa ammattiosaamisen näytön oppilaitoksessa. Opiskelija voi antaa ammattiosaamisen näytön yksin tai työryhmän jäsenenä. Vaate suunnitellaan joko yksin tai asiakkaan kanssa.

Tuotesuunnittelun näytöt voidaan antaa esimerkiksi portfoliona tai tekemällä tuotesuunnittelutöitä erilaisilla piirustus- ja kuvantuottamistekniikoilla.

Tuotesuunnittelun ammattiosaamisen näytöissä käytetään mm. alan kirjallisuutta, materiaalinäytteitä, erilaisia piirustusvälineitä, kuten huopa-, lyijy- ja mustekyniä, vesi- ja puuvärejä sekä tietokoneita suunnitteluohjelmineen. Mahdollisuuksien mukaan voidaan käyttää myös kameroita.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Mallinsuunnittelu	<p>suunnittelee ohjattuna pukineita tai yksityiskoh- tia</p> <p>valitsee ohjattuna suun- nittelemaansa tuottee- seen käyttökelpoisen materiaalin</p>	<p>tiedostaa asiakkaan tyylin ja käyttää sitä suunnittelussa apuna.</p> <p>valitsee suunnittele- miinsa tuotteisiin käyt- tökelpoisia materiaale- ja</p>	<p>suunnittelee asiakkaan toiveisiin ja tyyliin sopi- via tuotteita ottaen huo- mioon asiakkaan toi- veet.</p> <p>tekee tarkoituksenmu- kaisia materiaalivalin- toja ja ottaa kustannuk- set huomioon.</p>
Työn perustana olevan tiedon hallinta Pukeutumistyylien tun- teminen Pukeutumisetiketin tun- teminen	<p>yhdistää ohjattuna sa- mantyyliset vaatteet.</p> <p>tuntee ohjattuna pukeu- tumisetiketin</p>	<p>yhdistää vaatteet ja asusteet.</p> <p>tuntee pukeutumiseti- ketin</p>	<p>yhdistää itsenäisesti asukokonaisuuksia tyylisuuntien ja trendien mukaan.</p> <p>tuntee pukeutumiseti- ketin siten, että valitsee kuhunkin tilaisuuteen sopivat vaatteet ja asusteet.</p>
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Ongelmanratkaisutaidot Vuorovaikutus- ja vies- tintäaidot	<p>käyttää ohjattuna suun- nittelutehtävissä lähteis- tä löytämiään ideoita.</p> <p>selviytyy ohjattuna asia- kaspalvelutilanteesta, mutta on epävarma tai jännittynyt.</p> <p>esittää asiansa ohjaajan tukemana.</p>	<p>käyttää ja kehittää suunnittelutehtävissä eri lähteistä löytämi- ään ideoita.</p> <p>keskustelee asiakkaan kanssa asiallisuutta tavoitellen.</p> <p>huomioi asiakkaan asiakaspalvelutilan- teessa</p>	<p>etsii monipuolisesta lähdevalikoimasta ide- oita suunnittelutehtä- viin.</p> <p>yhdistelee ideoita ja käyttää niitä persoonal- lisella tavalla.</p> <p>neuvottelee asiakkaan kanssa luontevasti ja selkeästi.</p> <p>mukautuu erilaisiin tilanteisiin ja erilaisten asiakkaiden palveluun ja ottaa asiakkaan toi- veet huomioon.</p>

Yhteistyötaidot	pystyy toimimaan ohjattuna työyhteisössä.	sopeutuu työyhteisöön.	sopeutuu luontevasti työyhteisöön ja tukee sen toimintaa.
	ilmaisee itseään pääasiallisesti ymmärrettävästi.	ilmaisee itseään ymmärrettävästi.	ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja selkeästi.
Yhteiset painotukset			
Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen	tiedostaa tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa ohjattuna.	tiedostaa tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa.	ymmärtää tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutuksen omaan alaansa ja osaa soveltaa uutta tekniikkaa työhönsä.
	käyttää ohjattuna internetiä tiedon haussa (esim. trendit, muoti, värit).	käyttää ohjattuna tavallisimpia piirustusohjelmia tuotteen suunnittelussa.	käyttää tarkoituksenmukaisesti piirustusohjelmia tuotteen suunnittelussa.
Laadukas ja asiakaslähäinen toiminta	palvelee asiakkaita, mutta tarvitsee ohjausta.	palvelee, mutta varmistaa ohjaajalta tekemisensä asiakaspalvelutilanteessa	on ripeä, aktiivinen ja oma-aloitteinen asiakaspalvelutilanteessa.
	kysyy, tulkitsee ja toteuttaa asiakkaan toiveita ohjaajan avustamana.	kysyy, tulkitsee ja toteuttaa asiakkaan toiveita, mutta tukeutuu ohjaajan apuun.	kysyy, tulkitsee ja toteuttaa johdonmukaisesti asiakkaan toiveita.
		arvioi asiakkaan tyyliä oikein.	tulkitsee asiakkaan tyyliä hyvin ja tekee oikeita valintoja.

Pukuompelu, mukautettu/yksilöllistetty
TEVSN06A

Materiaalituntemus 2ov

Näytön kuvaus

Opiskelija tunnistaa valmistettavan tuotteen raaka-aineet ja niiden nimityksiä. Hän tekee materiaalien testauksia jotka ovat tarpeellisia valmistuksen kannalta ja valitsee testien perusteella sopivat ompelulangat ja muut materiaalit. Hän valitsee materiaaleihin sopivat hoito-ohjeet.

Näyttöympäristö

Materiaalituntemuksen ammattiosaamisen näyttöympäristönä on ammattityötila tai -luokka.

Ammattiosaamisen näyttö voidaan antaa yksin tai työryhmän jäsenenä.

Materiaalituntemuksen ammattiosaamisen näytöissä käytetään ompelukoneita, silitysvälineitä. Lisäksi käytetään pesu-, puhdistusaineita.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
<p>Työtehtävien hallinta</p> <p>Raaka-aineen testaus ja tunnistus</p>	erottaa ohjattuna tunnistuskokeilla luonnontuotteiden ja synteettisten kuitujen toisistaan.	tunnistaa tavalliset raaka-aineet	tekee testaus- ja/tai tunnistuskokeet totuudesta ja päättelee tulosten perusteella luotettavasti tavallisten materiaalien raaka-aineet.
<p>Käyttöominaisuuksien testaus ja materiaaliveinnot</p>	<p>tekee ohjattuna valmistuksen kannalta tarpeellisia testauksia.</p> <p>valitsee ohjattuna käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit.</p>	<p>tekee valmistuksen kannalta tarpeelliset testaukset.</p> <p>valitsee käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit.</p>	<p>tekee valmistuksen kannalta tarpeelliset testaukset johdonmukaisesti.</p> <p>perustelee käyttötarkoitukseen sopivat materiaaliveinnot.</p>
<p>Työn perustana olevan tiedon hallinta</p> <p>Vaatetusalan materiaalien ja käyttöominaisuuksien tuntemus</p>	käyttää ohjattuna tietojen yleisimmistä raaka-aineista ja niiden käyttöominaisuuksista.	käyttää tietojen yleisimmistä raaka-aineista ja niiden käyttöominaisuuksista.	käyttää soveltaen tietojen yleisimmistä raaka-aineista ja niiden käyttöominaisuuksista.
	<p>laatii ohjattuna materiaaleille käyttökelpoiset hoito-ohjeet.</p> <p>puhdistaa ja huoltaa tuotteita ohjattuna hoito-ohjeiden mukaan</p> <p>käyttää ohjattuna oikeita nimityksiä yleisimmistä kuuseista ja sidoksista.</p> <p>käyttää ohjattuna valmistamissaan tuotteissa lisätarvikkeita.</p>	<p>laatii tuotteelle sopivia hoito-ohjeita.</p> <p>puhdistaa ja huoltaa tuotteita hoito-ohjeiden mukaan.</p> <p>käyttää oikeita nimityksiä yleisimmistä kuuseista ja sidoksista.</p> <p>käyttää valmistamiinsa tuotteisiin sopivia lisätarvikkeita.</p>	<p>laatii ja tulkitsee erilaisia hoito-ohjeita.</p> <p>puhdistaa ja huoltaa tuotteita hoito-ohjeiden sekä materiaalien ja värien mukaan ja tekee tarkoituksenmukaisia tuotteiden hintalaatusuhdevertailuja käyttäen johdonmukaisesti oikeita nimityksiä kuuseista ja sidoksista.</p> <p>valitsee tuotteisiin asianmukaiset lisätarvikkeet ja tekee valintansa soveltaen.</p>

5.2.3.3 Näyttö 3

Kaavoitus- ja leikkuu 18 ov

Muotoilu ja sovitus 3 ov

Valmistus, 31 ov

Ajankohta 3 v/ 3. moduuli

Kaavoitus ja leikkuu, 18 ov

Näytön kuvaus

Opiskelija mittaa asiakkaalta kaavoittamiseen tarvittavat mitat ja tekee laskelmat käyttäen apuna mittataulukoita. Hän muuttaa kaavan asiakkaan mittoja ja mallia vastaavaksi tekemällä kuosittelu- tai mitamuutoksia kaavoihin, tekee leikkuukaavat kaavamerkinnoin.

Opiskelija tekee asetelman, leikkaa kappaleet ja merkitsee ne valmistusta varten käyttäen työhön sopivia leikkuuvälineitä ja huolehtii työvälineistä työturvallisuuden huomioiden. Hän laskee materiaalien menekit sekä tekee hintalaskelman.

Näyttöympäristö

Kaavoituksen ja leikkuun ammattiosaamisen näyttöympäristönä on ammattityötila tai -luokka. Ammattiosaamisen näyttö voidaan antaa yksin tai ryhmän jäsenenä.

Kaavoituksen ja leikkuun ammattiosaamisen näytöissä käytetään mittausvälineitä (esimerkiksi mittanauhaa, suoraa viivainta ja kaariviivainta), saksia, liimaa, kaavapaperia ja harppia. Lisäksi käytetään mittataulukoita sekä käsin tai tietokoneella muokattavia perus- ja valmiskaavoja. Leikkuun työvälineitä ovat erilaiset sakset sekä leikkuu- ja merkitsemiskoneet.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
<p>Työprosessin hallinta</p> <p>Kaavojen piirtäminen</p>	<p>mittaa ohjattuna oikeat kohteet ja valitsee ohjattuna sopivan kaavan.</p> <p>piirtää kaavoja ohjattuna.</p> <p>tekee tavallisimmat henkilökohtaiset muutokset kaavoihin ohjattuna</p> <p>valitsee ohjattuna oikeankokoiset kaavat.</p> <p>ottaa ohjattuna huomioon mallin ja asiakkaan toiveet kaavoihin ja kuositteluun.</p>	<p>ottaa asiakkaalta tarvittavat mitat kaavan valmistusta varten varmistaen mittauskohteita ohjeista.</p> <p>piirtää kaavoja oppimallaan tavalla.</p> <p>tekee mittamuutokset kaavoihin.</p> <p>käyttää työpaikan perus- ja/tai valmiskaavoja ja tarkistaa niiden väljyydet.</p> <p>ottaa kuosittelussa huomioon mallin ja materiaalin sekä asiakkaan vartalon.</p> <p>kaavoittaa mallin mukaiset kaavanosat oikein, mutta varmistuttaa ohjaajalla. Kaavanosissa voi olla pientä täsmennettävää.</p> <p>käyttää oppimiaan kuosittelutaitoja.</p>	<p>valitsee oikeat mittauskohteet kaavan valmistusta varten ja ottaa asiakkaasta mitat johdonmukaisesti ja sujuvasti, ottaen huomioon erilaiset vartalomuodot.</p> <p>piirtää kaavoja täsmällisesti oppimallaan tavalla käyttäen eri väljyysvaroja.</p> <p>tarkistaa kaavojen mitat ja muodot oikeiksi.</p> <p>käyttää itsenäisesti työpaikan perus- ja/tai valmiskaavoja ja tarkistaa niiden väljyydet.</p> <p>ottaa kuosittelussa huomioon mallin ja materiaalin sekä asiakkaan vartalon muodot ja mittasuhteet.</p> <p>kaavoittaa mallin mukaiset kaavanosat oikein.</p> <p>soveltaa oppimaansa asiakkaan toiveiden mukaisesti ja ehdottaa ja toteuttaa kaavoihin erilaisia mitoitus- ja malliratkaisuja.</p>
Kuosittelu			

<p>Leikkuu</p>	<p>tekee ohjattuna taloudellisen leikkuusuunnitelman</p> <p>pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä.</p>	<p>tekee taloudellisen leikkuusuunnitelman yksittäis- tai sarjaleikkuuseen ja ottaa asetelussa materiaalin huomioon.</p> <p>noudattaa annettuja ohjeita ja työskentelee pääsääntöisesti itsenäisesti.</p> <p>toimii työryhmän jäsenenä.</p>	<p>tekee taloudellisen ja helposti leikattavan leikkuusuunnitelman yksittäis- tai sarjaleikkuuseen ja ottaa huomioon materiaalien vaikutuksen.</p> <p>noudattaa leikkuussa huolellisuutta ja tarkkuutta.</p> <p>toimii aktiivisena työryhmän jäsenenä.</p>
<p>Työtehtävän hallinta Työvälineiden hallinta</p>	<p>käyttää perus leikkuuvälineitä.</p>	<p>käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä työturvallisuustekijöiden mukaisesti.</p>	<p>valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisimpia leikkuuvälineitä.</p>
<p>Työn perustana olevan tiedon hallinta Mittataulukoiden tuntemus</p>	<p>käyttää ohjattuna perus- ja valmiskaavoja.</p> <p>tekee ohjattuna tavalliset mittamuutokset kaavoihin.</p>	<p>ottaa asiakkaalta mitat, joiden perusteella valmistaa kaavan oppimallaan tavalla.</p> <p>tekee tavallisimmat mittamuutokset kaavoihin</p>	<p>tekee mittalaskelmat sekä soveltaa niitä käytännön työtehtävissä.</p> <p>soveltaa mittataulukoiden tuntemustaan erilaisilla väljyysvaroilla kaavoissa.</p>
<p>Työturvallisuuden hallinta</p>	<p>käyttää ohjattuna leikkuuvälineitä työturvallisesti.</p>	<p>käyttää tarkoituksenmukaisia leikkuuvälineitä työturvallisuustekijöiden mukaisesti.</p>	<p>käyttää tarkoituksenmukaisimpia leikkuuvälineitä työturvallisuusohjeita noudattaen.</p> <p>huoltaa välineitä turvallisesti.</p> <p>edistää työturvallisuutta huolehtimalla ympäristön siisteydestä oma-aloitteisesti.</p>

Muotoilu ja sovitus, 3 ov

Näytön kuvaus

Opiskelija ottaa vastaan asiakkaan, sovittaa tuotteen ja tekee sovitusmuutokset.

Näyttöympäristö

Sovituksen näyttö annetaan oppilaitoksessa. Opiskelija voi antaa ammattiosaamisen näytön yksin tai työryhmän jäsenenä. Sovituksen ammattiosaamisen näytöissä käytetään sovitusnukkeja, muotoilunauhaa, neuloja, saksia, merkitsemiskyniä ja muotoilukangasta. Ammattiosaamisen näyttö annetaan asiakaspalvelutilanteessa.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Sovittaminen ja sovitusmuutosten siirtäminen kaavaan	tekee ohjattuna yksinkertaisia sovituksia ja sovitusmuutoksia kaavaan.	sovittaa vaateen, mutta hakee varmistusta saavuttaakseen asetetut tavoitteet. tekee sovitusmuutokset ja korjaukset valmistettavaan vaatteeseen ja kaavaan pyytäen ohjaajalta varmuuden muutoksiin.	sovittaa vaateen luontevasti ja saavuttaa asetetut tavoitteet. tekee itsenäisesti ja virheettömästi sovitusmuutokset ja korjaukset valmistettavaan vaatteeseen ja kaavaan.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Vuorovaikutus- ja viestintätaidot	selviytyy ohjattuna asiakaspalvelutilanteesta, mutta on epävarma tai jännittynyt. esittää asiansa ohjaajan tukemana.	keskustelee asiakkaan kanssa asiallisesti. käyttää ymmärrettävää ja asiallista kieltä. ottaa asiakkaan huomioon.	neuvottelee asiakkaan kanssa luontevasti ja selkeästi. mukautuu erilaisiin tilanteisiin ja erilaisten asiakkaiden palveluun ja ottaa asiakkaan huomioon sovitusmuutustilanteessa. luo asiakkaalle miellyttävän ja luontevan palvelutilanteen.

<p>Eettiset ja esteettiset taidot</p>	<p>pyrkii käsittelemään erilaisia eettisiä ja esteettisiä tilanteita oman arvoperustansa mukaan.</p> <p>tarvitsee ohjausta työskenneläkseen vastuullisesti.</p>	<p>käsittelee ja ratkaisee erilaisia eettisiä ja esteettisiä tilanteita muiden mielipiteitä arvostaen.</p> <p>työskentelee vastuullisesti kirjoittamattomien sääntöjen ja ohjeiden mukaan.</p>	<p>käsittelee ja ratkaisee oma-aloitteisesti erilaisista eettisiä ja esteettisiä tilanteita työyhteisön kirjoittamattomien sääntöjen ja ohjeiden mukaan.</p> <p>työskentelee ammattietiikkaa noudattaen ja oikeudenmukaisesti, tehtyjen sopimusten mukaan.</p>
<p>Yhteiset painotukset Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta</p>	<p>pyrkii tiedostamaan asiakkaan odotukset.</p> <p>palvelee asiakasta opettajan ohjauksessa.</p> <p>valmistautuu ohjattuna asiakaspalveluun tarvittavin työvälinein</p> <p>arvioi ohjattuna valmistuksen ja sovituksen käytettävän ajan.</p>	<p>tuntee asiakkaan odotukset.</p> <p>palvelee asiakasta asiallisesti.</p> <p>valmistautuu asiakaspalveluun tarvittavin työvälinein ja huolehtii asiakaspalvelutilojen siisteydestä.</p> <p>kertoo asiakkaalle työn todennäköisen valmistumisaikataulun.</p>	<p>ottaa huomioon asiakkaan odotukset ja yksilölliset toiveet.</p> <p>palvelee asiakasta asiantuntevasti.</p> <p>valmistautuu huolellisesti asiakaspalveluun tarvittavin työvälinein ja huolehtii asiakaspalvelutilojen viihtyisyydestä.</p> <p>kertoo asiakkaalle työn realistisen valmistumisaikataulun.</p>

Valmistus 31 ov

Näytön kuvaus

Opiskelija suunnittelee ja käyttää valitsemaansa työtapoja valmistaessaan tuotteen huomioiden käytettävissä olevat koneet ja laitteet. Hän huolehtii koneiden huollosta, työpisteensä järjestyksestä ja työturvallisuudesta. Hän arvioi työtään ja työn edellyttämää laatua.

Opiskelija suunnittelee ja piirtää tai tuottaa muulla tavoin tuotteen kuvan ja yksityiskohtia. Hän valitsee ja valmistettavan tuotteen materiaaliin sopivat tukikankaat, lisätarvikkeet sekä koneisiin sopivat neulat ja ompelulangat ja osaa valita materiaalille sopivan hoito-ohjeen.

Näyttöympäristö

Valmistuksen näytöt annetaan oppilaitoksessa, näyttöympäristönä voi olla ammattityötila tai -luokka.

Ammattiosaamisen näyttö voidaan antaa yksilötyötehtävissä. Valmistuksen ammattiosaamisen näytöissä käytetään saksia, neuloja, ompelukoneita, saumauskoneita, erilaisia paininjalkoja, ohjaimia ja muita apulaitteita. Lisäksi ammattiosaamisen näytössä tarvitaan silitysrautoja, -pöytiä, vaateharjoja sekä säilytystilaa keskeneräisille ja valmiille tuotteille.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta			
Valmistuksen suunnittelu	valitsee ohjattuna perustyötavoista käyttökelpoiset työtavat ja -menetelmät. tekee ohjattuna tuotteen	valitsee työtavoista käyttökelpoiset työtavat ja -menetelmät. tekee ohjeita vastaavan tuotteen ja ottaa ajankäytön määrittelyssä kaikki työvaiheet huomioon.	valitsee työtavoista käyttökelpoisimmat työtavat ja -menetelmät. tekee ohjeita vastaavan tuotteen ja tiedostaa suunnittelussa omat taitonsa ja asiakkaan laatutavoitteet. määrittelee etukäteen työhön kuuluvan ajan.
Valmistus	valmistaa ohjattuna käyttökelpoisia tuotteita perusrakenteita käyttäen.	valmistaa tuotteen perusrakenteita käyttäen.	valmistaa laadukkaita tuotteita perusrakenteita ja yksityiskohtia käyttäen.
	valmistaa ohjattuna tuotteen valmiiden työohjeiden mukaisesti.	etenee, mutta työjärjestyksessä on parannettavaa. noudattaa pääsääntöisesti valmistusohjetta.	valmistaa tuotteen itsenäisesti ja johdonmukaisesti. tulkitsee ja tarvittaessa täydentää työohjeita asiakkaan toivomusten mukaan.

	<p>tarvitsee tukea työn valmistamisessa. työhön kuluu runsaasti aikaa.</p> <p>käyttää ja huoltaa peruskoneita ja –laitteita ohjattuna.</p>	<p>vastaa työn valmistamisesta, mutta voi myöhästyä hieman aikataulusta.</p> <p>käyttää ja huoltaa käytössään olevia koneita ja laitteita.</p>	<p>ottaa vastuun työstä ja sen valmistumisesta aikataulun mukaisesti.</p> <p>käyttää ja huoltaa käytössään olevia koneita ja laitteita sekä valitsee ja käyttää erilaisia lisä- ja apulaitteita.</p>
<p>Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen</p> <p>Ongelmanratkaisutaidot</p> <p>Yhteistyötaidot</p>	<p>tiedostaa ohjattuna ongelman.</p> <p>ratkaisee ongelman saatuaan ohjausta.</p> <p>toimii työyhteisössä</p> <p>toimii ohjattuna yhteistyössä sidosryhmien kanssa</p> <p>ilmaisee itseään osittain epäselvästi.</p>	<p>käyttää aikaisemmin oppimiaan tietoja ongelman ratkaisussa tai uusissa tilanteissa jonkin verran ohjausta saaden.</p> <p>hakee tietoa eri lähteistä.</p> <p>toimii melko itsenäisesti.</p> <p>pystyy toimimaan yhteistyössä.</p> <p>toimii yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.</p> <p>ilmaisee itseään ymmärrettävästi.</p>	<p>käyttää aikaisemmin oppimiaan tietoja ongelman ratkaisussa ja uusissa tilanteissa.</p> <p>hakee aktiivisesti tietoa eri lähteistä.</p> <p>toimii itsenäisesti.</p> <p>sopeutuu luontevasti työyhteisöön ja tukee sen toimintaa.</p> <p>on yhteistyökykyinen ja halukas yhteistyöhön sidosryhmiensä kanssa.</p> <p>ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja selkeästi.</p>
<p>Yhteiset painotukset</p> <p>Yrittäjyys</p>	<p>on ohjattuna tuleva työntekijä.</p> <p>toimii ohjattuna tiettyjen sidosryhmien kanssa ymmärtäen yrittäjyyden perusajatuksen.</p>	<p>on omaa ammattiaan arvostava työntekijä.</p> <p>toimii eri sidosryhmien kanssa ymmärtäen yrittäjyyden perusajatuksen.</p>	<p>on omaa ammattiaan arvostava työntekijä tai yrittäjä.</p> <p>kehittää työtään ja kanssakäymistä eri sidosryhmien välillä.</p>
		<p>etsii tietoa ammatilansa yritystoiminnasta.</p>	<p>toimii yrittäjyyden perusajatuksen mukaan, ja se näkyy asiakaspalvelutilanteissa ja tuotteiden valmistuksessa.</p>

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen	tietää alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet noudattaa ohjattuna annettuja työturvallisuusohjeita.	tuntee alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. käyttää ja huoltaa työvälineitä, koneita ja laitteita tarkoituksenmukaisesti ja ottaa työskentelyssään huomioon työturvallisuuden. pitää huolta työympäristön järjestyksestä ja viihtyvyydestä. pitää huolta omasta terveydestään.	hallitsee alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. kehittää ergonomisesti terveellisen työympäristön, käyttää oikeita työotteita ja ottaa työskentelyssään huomioon työturvallisuuden ja ergonomian. käyttää koneita ja vii-meistelylaitteita turvallisesti ja ergonomisesti. ylläpitää työ- ja toimintakykyään.
---	--	---	---

5.2.3.4 Näyttö 4

Ajankohta 3 v / 2. moduuli

Ammatilliset valinnaiset

Opiskelija tekee kaavan ja tarvittaessa kaavamuutoksia. Hän tekee leikkuukaavat kaavamerkinnoin, asetelman, leikkaa kappaleet ja merkitsee ne valmistusta varten.

Opiskelija valmistaa suunnitelmien mukaan laatutavoitteet täyttävän tuotteen. Hän huolehtii työtilojen siisteydestä, yleisestä järjestyksestä ja työturvallisuudesta.

Arvioijat

Ammatinopettaja/ammatinopettajat (työelämäneuvostaja)

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Tuotesuunnittelu	<p>piirtää tuotteet ja niiden osat ohjattuna</p> <p>käyttää valmiita väripaletteja ohjattuna</p> <p>värittää kuvan</p>	<p>piirtää tai tuottaa suunniteltua mallia vastaavia kuvia.</p> <p>sekoittaa erilaisia värejä.</p> <p>käyttää kuvan tulkitsemista helpottavaa värytystä.</p>	<p>piirtää tai tuottaa muodoiltaan sopusuhtaisia suunnitelmia ottaen huomioon tyylit ja vallitsevat trendit.</p> <p>sekoittaa väreistä haluamiaan sävyjä.</p> <p>ilmaisee omat suunnitelmansa ja materiaalit tunnistettavasti.</p>
Valmistuksen suunnittelu	<p>tulkitsee tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä tai valitsee sopivat työtavat ohjattuna</p>	<p>tulkitsee tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä mallin tai mallivaatteen mukaan.</p>	<p>tulkitsee itsenäisesti tavallisimpien tuotteiden työjärjestyksiä tai päättelee työjärjestyksen mallista.</p> <p>käyttää annettuja rakennekuvia työjärjestyksen suunnittelun pohjana.</p>
Kaavoitus	<p>käyttää ohjattuna oikean kokoista valmiskaavaa.</p>	<p>käyttää oikean kokoista valmiskaavaa</p>	<p>käyttää valmiskaavaa ja tekee oikeat yksinkertaiset kaavamuutokset.</p>

	<p>käyttää ohjattuna kaa-voitus- ja mittavälineitä</p> <p>tekee yksinkertaisia mittauksia ohjattuna.</p> <p>käyttää kaavoissa tärkeimpiä kaavamerkkejä ohjattuna.</p>	<p>käyttää kaavoituksessa tarvittavia mittoja</p> <p>tekee yksinkertaisia mittauksia ja tarkistaa saumojen pituudet.</p> <p>käyttää leikkuukaavoissa tarvittavia kaavamerkkejä.</p>	<p>käyttää kaavoituksessa tarvittavia mittoja riittäväällä tarkkuudella</p> <p>tekee itsenäisesti mittauksia ja tarkistaa kaavanosien muodot.</p> <p>käyttää leikkuukaavoissa työtapojen mukaisia kaavamerkkejä.</p>
<p>Leikkuu</p> <p>Ompelu</p>	<p>tekee ohjattuna yksinkertaisen leikkuusuunnitelman</p> <p>leikkaa ja merkitsee ohjattuna kappaleet</p> <p>noudattaa saamiaan työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.</p> <p>ompelee ohjattuna tuotteen</p> <p>käyttää ja säätää ohjattuna valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita ohjeiden mukaan.</p> <p>noudattaa työturvallisuusohjeita.</p>	<p>tekee leikkuusuunnitelman materiaalille.</p> <p>Leikkaa ja merkitsee kappaleet.</p> <p>noudattaa alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.</p> <p>ompelee tehtävän mukaisen tuotteen annetun aikataulun puitteissa</p> <p>käyttää ja säätää valmistuksessa tarvittavia koneita sekä silityslaitteita materiaalin mukaan.</p> <p>noudattaa työturvallisuusohjeita ja huolehtii työympäristönsä siisteydestä.</p> <p>viimeistelee tuotteen ja varmistaa tuotteen laadun ohjaajalta.</p>	<p>piirtää täsmälliset leikkuukaavat ja tekee itsenäisesti taloudellisen leikkuusuunnitelman.</p> <p>Leikkaa ja merkitsee kappaleet itsenäisesti.</p> <p>noudattaa omatoimisesti alansa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.</p> <p>ompelee tehtävän mukaisen tuotteen joutuisasti ja oikeilla työotteilla.</p> <p>käyttää itsenäisesti valmistuksessa tarvittavia koneita ja laitteita.</p> <p>testaa ja säätää koneita sekä silityslaitteita omatoimisesti materiaalien mukaan sekä huolehtii niiden päivittäisestä huollosta.</p> <p>huolehtii työympäristönsä viihtyisyydestä.</p> <p>viimeistelee tuotteen luovutuskuntoon.</p> <p>huolehtii työskentelyn aikana laatutavoitteiden toteutumisesta.</p>

5.3 Vapaasti valittavat opinnot 10 ov

Vapaasti valittavien opintojen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista tehdään opiskelijalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Vapaasti valittavina opintoina voi olla käsi- ja taideteollisuusalan opintoja tai muiden ammattialojen opintoja tai yhteisiä opintoja. Lisäksi vapaasti valittaviin opintoihin voidaan sisällyttää lukio-opintoja tai työkokemusta ja sellaisia ohjattuja harrastuksia, jotka tukevat koulutuksen yleisiä ja ammatillisia tavoitteita sekä opiskelijan persoonallisuuden kasvua. Vapaasti valittavista opinnoista ei tehdä ammattiosaamisen näyttöjä.

6 MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

6.1 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta sisältyy 1,5 opintoviikkoa opiskelijan opintoihin. Näiden opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun, jolloin hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelijan tulee osata seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hänen tulee osata hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa sekä työtä tai opiskelupaikkaa ulkomailta. Opintojen alussa on orientoivia opintoja, jolloin opitaan toimimaan Koulutuskeskus Salpauksen, Hollolan yksikön käytäntöjen mukaan ja tutustutaan tutkintoon sisältyviin opintoihin ja vaatimuksiin. Ryhmytyminen on myös yksi keskeinen orientoivien opintojen tavoite.

Opinto-ohjauksen toteuttamisesta päävastuussa on opinto-ohjaaja yhdessä ryhmänohjaajan ja opettajien kanssa, mutta koko oppilaitoksen henkilökunta osallistuu opiskelijan opinto-ohjaukseen tarpeen ja tilanteen mukaan.

Opinto-ohjauksen järjestäminen kuvataan Salpauksen opetussuunnitelman yhteisessä osassa ja täsmennetyt tavoitteet, sisällöt ja toteutus oppilaitoksen opinto-ohjaussuunnitelmassa.

6.2 Opinnäytetyö

Opinnäytetyö kuuluu Valmistus opintokokonaisuuteen. Katso tavoite ja arviointikriteerit ko. opintokokonaisuuden kuvauksesta.

6.3 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen alkaessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma jota täydennetään opintojen edetessä.

HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA PUE06

Opiskelijan nimi _____ Winha-tunnus _____

Ryhmänohjaaja _____

		HYVÄKSILUKU		LV 2006 - 2007		LV 2007 - 2008		LV 2008 - 2009	
		suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana
AMMATILLISET OPINNOT	93 ov								
VAATETUSALAN PERUSOSAAMINEN									
Asiakaspalvelu 1	4 ov								
Tietotekniikan perusteet	2 ov								
Vaatetusalan yleisimmät materiaalit	2 ov								
Tuotesuunnittelun perusteet	1 ov								
Ammattitaidon perusteet	8 ov								
Hameen valmistus	5 ov								
Tuottava työ	4 ov								
MATERIAALITUNTEMUS									
Tekstiiliraaka-aineet	1 ov								
Tekstiilitasorakenteet	1 ov								
TUOTESUUNNITTELU									
Värit ja ideat tuotesuunnittelussa	1 ov								
Sommittelu ja mittasuhteet tuotesuunnitte	1 ov								
Kohderyhmälähtöinen tuotesuunnittelu	1 ov								
KAAVOITUS JA LEIKKU									
Hameen kaavoitus ja leikkaus	3 ov								
Puseron kaavoitus ja leikkaus	3 ov								
Housujen kaavoitus ja leikkaus	3 ov								
Leningin kaavoitus ja leikkaus	3 ov								
Jakun kaavoitus ja leikkaus	3 ov								
Ammattialakohtainen tietotekniikka 1	2 ov								
Ammattialakohtainen tietotekniikka 2	1 ov								
MUOTOILU JA SOVITUS									
Puseron muotoilu ja sovitus	1 ov								
Housujen muotoilu ja sovitus	½ ov								
Leningin muotoilu ja sovitus	½ ov								
Jakun muotoilu ja sovitus	1 ov								
SIIRTO									

Pukuompelu, mukautettu/yksilöllistetty
TEVSN06A

		HYVÄKSILUKU		LV 2006 - 2007		LV 2007 - 2008		LV 2008 - 2009	
		suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana	suunn.	toteutunut arvosana
SIIRTO									
VALMISTUS, PUKUOMPELU									
Puseron valmistus	3 ov								
Housujen valmistus	3 ov								
Leningin valmistus	3 ov								
Jakun valmistus	3 ov								
Vaatetusalaan tutustuminen	8 ov								
Vaatetusalan työtehtävät									
Yritystoimintaan tutustuminen	1 ov								
Opinnäytetyö	2 ov								
VALINNAISET AMMATILLISET OPINNOT (10 ov)									
YHTEENSÄ	93 ov								
Suunnittelu- ja tarkistuspäivä									
Opiskelijan puumerkki									
Ryhmänohjaajan puumerkki									

Pukuompelu, mukautettu/yksilöllistetty
TEVSN06A

		HYVÄKSILUKU		LV 2006 - 2007		LV 2007 - 2008		LV 2008 - 2009	
		suunn.	toteutunu arvosana	suunn.	toteutunu arvosana	suunn.	toteutunu arvosana	suunn.	toteutunu arvosana
YHTEISET OPINNOT	17 ov								
PAKOLLISET									
ÄIDINKIELI									
Äidinkieli 1	1 ov								
Äidinkieli 2	1 ov								
Äidinkieli 3	1 ov								
Äidinkieli 4	1 ov								
ENGLANTI									
Englanti 1	1 ov								
Englanti 2	1 ov								
MATEMATIIKKA									
Matematiikka 1	1 ov								
Matematiikka 2	1 ov								
Matematiikka 3	1 ov								
YHTEISKUNTA-, YRITYS- JA TYÖELÄMÄTIETO									
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämätieto	1 ov								
TERVEYSTIETO									
Terveystieto 1	1 ov								
LIIKUNTA									
Liikunta 1	1 ov								
TAIDE- JA KULTTUURI									
Taide ja kulttuuri	1 ov								
VALINNAISET (4 ov)									
YHTEENSÄ	17 ov								
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT									
YHTEENSÄ	10 ov								